

III.

Územní dimenze v operačních programech 2021+

Obsah

1. Úvod	4
2. Základní východiska.....	5
2.1 Přínosy ÚDOP	5
2.2 Závaznost	6
2.3 Aktualizace.....	6
2.4 Způsob definování územní dimenze nad rámec ÚDOP	7
2.5 Zdůvodnění uplatnění územní dimenze.....	7
2.5.1 Cíle územní dimenze	9
2.6 Vazba ÚDOP na Strategii regionálního rozvoje ČR 2021+	10
2.7 Typy územní dimenze.....	11
3. Implementace ÚDOP	13
3.1. Základní parametry implementace	13
3.2 Intenzita územní dimenze	15
3.3 Nástroje a formy realizace územní dimenze	15
3.3.1 Nástroje realizace územní dimenze	15
3.3.2 Formy realizace územní dimenze	17
4. Územní dimenze v operačních programech	18
4.1 Karty specifických cílů a aktivit programů	18
Integrovaný regionální operační program – IROP	19
PRIORITA 1: Zlepšení výkonu veřejné správy	21
PRIORITA 2: Rozvoj městské mobility, revitalizace obcí a měst, ochrana obyvatelstva	21
PRIORITA 3: Rozvoj dopravní infrastruktury	28
PRIORITA 4: Zlepšení kvality a dostupnosti sociálních a zdravotních služeb, vzdělávací infrastruktury a rozvoj kulturního dědictví	29
PRIORITA 5: Komunitně vedený místní rozvoj.....	35
OP Životní prostředí	36
OP Doprava	44
PRIORITA 1: Evropská, celostátní a regionální mobilita	46
PRIORITA 2: Celostátní silniční mobilita zajišťující konektivitu k síti TEN-T.....	47
PRIORITA 3: Udržitelná městská mobilita (a alternativní paliva)	47
OP Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK)	48
PRIORITA 1: Posilování výkonnosti podniků v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a jejich digitální transformace	50

PRIORITA 2: Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti MSP	51
PRIORITA 3: Rozvoj digitální infrastruktury.....	52
PRIORITA 4: Posun k nízkouhlíkovému hospodářství	53
PRIORITA 5: Efektivnější nakládání se zdroji	55
OP Jan Amos Komenský (OP JAK)	56
PRIORITA 1: Inteligentnější Evropa díky podpoře inovativní a inteligentní ekonomické transformace	58
PRIORITA 2: Sociálněji Evropa díky provádění evropského pilíře sociálních práv.....	59
OP Zaměstnanost+ (OP Z+).....	63
PRIORITA 1: Budoucnost práce	65
PRIORITA 2: Sociální začleňování	67
PRIORITA 3: Sociální inovace.....	68
PRIORITA 4: Materiální pomoc nejchudším osobám	68
OP spravedlivá transformace (OP ST).....	69
5. Dohoda o výši alokace pro naplňování územní dimenze.....	70
6. Monitoring.....	74
ZDROJE	75
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	76

1. Úvod

Dokument **Územní dimenze v operačních programech 2021+** (dále „ÚDOP“) představuje nástroj regionální politiky při (územním) usměrňování podpory z programů financovaných z fondů politiky soudržnosti EU (dále „fondů EU“). Opírá se o ustanovení relevantní evropské legislativy pro politiku soudržnosti v programovém období 2021-2027. ÚDOP je obdobou Národního dokumentu k územní dimenzi implementovaného v programovém období 2014–2020.

ÚDOP je relevantní pouze pro fondy EU, územní dimenze je nicméně obecně platným principem využívaným i v kontextu implementace strategických dokumentů a podpůrných nástrojů – například Národního programu reforem, Národního plánu obnovy, či Modernizačního fondu. Bližší informace o způsobu uplatnění územní dimenze v těchto nástrojích obsahují příslušné dokumenty.

Obecně je územní dimenze chápána jako možnost koncentrovat prostředky podpůrných nástrojů ve specifických typech území podporující jednak konkurenceschopnost (v závislosti na rozvojovém potenciálu) České republiky a také zohledňující požadavek na vyrovnávání územních disparit (ve vztahu k vnitřní diferenciaci území a koncentraci problémů ekonomického, sociálního či environmentálního charakteru). **Územní dimenze je tedy chápána jako takové zacílení veřejné politiky (resp. programů), které zohledňuje odlišné výchozí podmínky a cíle různých typů území.**

Ministerstvo pro místní rozvoj chápe ÚDOP jako nástroj realizace regionální politiky státu, jejíž koordinaci má uloženu v §14, bodu 2 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále „Kompetenční zákon“), v němž je uvedeno:

(2) Ministerstvo pro místní rozvoj

a) spravuje finanční prostředky určené k zabezpečování politiky bydlení a regionální politiky státu,

b) koordinuje činnosti ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy při zabezpečování politiky bydlení a regionální politiky státu, včetně koordinace financování těchto činností, pokud tyto prostředky přímo nespravuje.

Ministerstvo pro místní rozvoj zároveň prostřednictvím ÚDOP naplňuje cíl EU zaměřený na územní soudržnost. Vychází přitom z **Územní agendy 2030**, která volá po „*posílení územní dimenze sektorových politik na všech úrovních veřejné správy*“ (str. 2¹). Zároveň Územní agenda 2030 uvádí, že „*většina politik má významné územní dopady a ovlivňuje územní rozvojové možnosti. Koordinované a územně zacílené politiky mohou významně zvýšit koherenci a efektivitu politik a redukovat negativní dopady politik, které jsou ve vzájemném rozporu*“ (str. 4²).

¹https://www.territorialagenda.eu/files/agenda_theme/agenda_data/Territorial%20Agenda%20documents/TerritorialAgenda2030_201201.pdf

² Tamtéž.

Smyslem aplikace územní dimenze je ve větší míře, či jinými nástroji podpořit projekty v regionech, které mají pro určitý typ intervencí největší potenciál (metropolitní území a aglomerace), nebo jsou naopak v určitém ohledu znevýhodněny a vyžadují zvýšenou podporu, či specifický typ nástroje (regionální centra a jejich venkovské zázemí, hospodářsky a sociálně ohrožená území, strukturálně postižené regiony).

Dalším cílem územní dimenze je přispět ke snížení regionálních disparit a zlepšit charakteristiky kvality života ve všech regionech. Je zřejmé, že regionální disparity budou v určité míře a v určitých ukazatelích vždy existovat a budou reflektovat odlišný potenciál daných území spojený s jejich geografickou polohou, přírodními podmínkami, ekonomickou základnou a složením obyvatelstva. Určitá míra regionálních disparit je přirozená a nevyhnutelná, úkolem státu je nicméně usilovat o korekci negativních dopadů těchto disparit.

Smyslem územní dimenze naopak není vylučovat projekty žadatelů z regionů, v nichž není uplatněna, z otevřené soutěže.

2. Základní východiska

2.1 Přínosy ÚDOP

Přidaná hodnota ÚDOP je pro subjekty zapojené do implementace fondů EU, příjemce podpory a další subjekty veřejného, soukromého a neziskového sektoru následující:

Řídící orgány operačních programů (dále „ŘO OP“):

- Jednoznačné shrnutí, v jakých specifických cílech a aktivitách programů se očekává uplatnění územní dimenze, resp. zohlednění specifických potřeb různých typů území. ŘO OP (resorty) tím naplňují úkol stanovený usnesením vlády ze dne 4. listopadu 2019 č. 775 o Strategii regionálního rozvoje ČR 2021+ (dále „SRR“).
- Prostřednictvím zapojení a aktivizace územních partnerů dochází k posílení absorpční kapacity, podpoře čerpání fondů EU a plnění stanovených finančních milníků.

Územní partneři včetně nositelů integrovaných nástrojů a RAP

- Možnost definovat své stěžejní rozvojové priority a zajistit jejich financování z fondů EU.
- Cílená podpora pro metropolitní území/aglomerace, regionální centra a jejich venkovské zázemí, hospodářsky a sociálně ohrožená území, strukturálně postižené regiony a jiná znevýhodněná území.

Odbor regionální politiky MMR (dále „MMR-ORP“)

- Nástroj pro řízení regionální politiky a plnění povinností plynoucích z Kompetenčního zákona a zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů.
- Příspěvek k plnění povinnosti alokovat minimálně 8 % prostředků z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) na udržitelný rozvoj měst plynoucích z ustanovení čl. 11 nařízení o EFRR a Fondu soudržnosti.

Odbor řízení a koordinace fondů EU MMR (dále „MMR-OŘKF“)

- Prostřednictvím územního zacílení programů zajištění uspokojivé implementace fondů EU a naplňování cílů Dohody o partnerství.

2.2 Závaznost

ÚDOP je po schválení vládou ČR závazný pro ŘO OP, MMR-ORP a MMR-OŘKF. Nositelům integrovaných nástrojů a regionálních akčních plánů (RAP) stanovuje indikativní alokaci a spektrum specifických cílů, které jsou pro ně otevřeny. Jedná se o subjekty podílející se na přípravě a realizaci programů zastřešených Dohodou o partnerství a financovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Evropského sociálního fondu plus (ESF+), Fondu soudržnosti (FS) a Fondu pro spravedlivou transformaci (FST). Operační program Spravedlivá transformace (OP ST) je předmětem ÚDOP z toho důvodu, že je z podstaty územní, neboť je zaměřen výhradně pro žadatele z Karlovarského, Moravskoslezského a Ústeckého kraje a rozděluje alokaci pro jednotlivé kraje na základě vybraných socioekonomických indikátorů.

ÚDOP není relevantní pro OP Rybářství, OP Technická pomoc, programy přeshraniční spolupráce, Strategický plán Společné zemědělské politiky, Azylový, migrační a integrační fond, Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky a Fond pro vnitřní bezpečnost.

2.3 Aktualizace

ÚDOP představuje minimální variantu uplatnění územní dimenze v programech. Identifikovaná podoba územní dimenze nemusí být vyčerpávající, v průběhu implementace může být rozhodnuto o uplatnění dalších forem zacílení finančních prostředků či úpravy jejich objemu.

ÚDOP nebude aktualizován a znovu schvalován vládou v případě, kdy dojde k dohodě o širším uplatnění forem a nástrojů územní dimenze. Tato dohoda bude potvrzena prostřednictvím vyhlášení územně zacílené výzvy (dle postupu popsaného v kapitole 2.4), není však důvodem pro bezodkladnou aktualizaci ÚDOP. Dohoda o širším uplatnění forem a nástrojů územní dimenze bude do ÚDOP doplněna při nejbližší aktualizaci (z důvodů uvedených níže).

ÚDOP bude aktualizován a znovu schvalován vládou v následujících případech:

- schválené změny programu na základě přezkumu DoP a OP v polovině období ve smyslu čl. 18 Obecného nařízení, které bude mít vliv na způsob uplatnění územní dimenze a finanční částky na ni vyčleněné.
- jiné schválené změny programu ve smyslu čl. 24 Obecného nařízení, která bude mít vliv na způsob uplatnění územní dimenze a finanční částky na ni vyčleněné.
- uplatnění územní dimenze nad rámec finančních částek uvedených v kapitole 5.

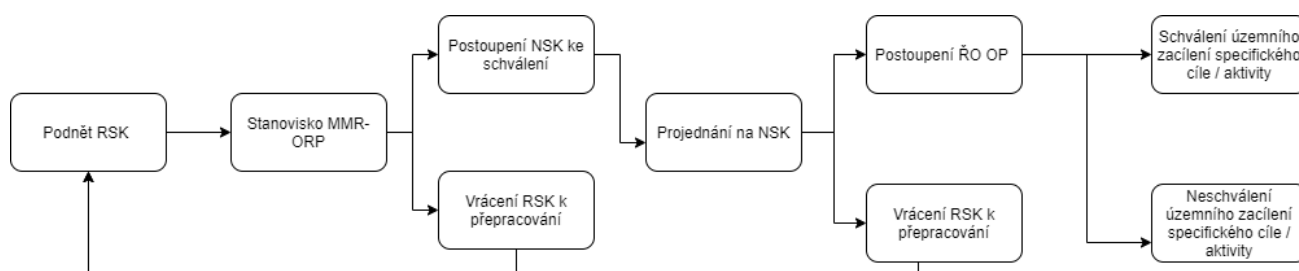
V případě potřeby aktualizace a schválení vládou (z důvodů uvedených výše) bude postupováno tak, aby nedošlo k častější aktualizaci než 1x za 12 měsíců.

2.4 Způsob definování územní dimenze nad rámec ÚDOP

V odůvodněných případech schválených ŘO OP a MMR-ORP je možné změnit územní zacílení a využít nástrojů realizace územní dimenze v aktivitě (specifickém cíli) programů bez ohledu na znění ÚDOP. V případě, kdy není u podporované aktivity identifikována územní dimenze, může být tato aktivita specificky územně zacílena v následujících případech:

- (a) na základě rozhodnutí ŘO OP
- (b) na základě podnětu regionální stálé konference (RSK) a následně Národní stálé konference (NSK) ke specifickému územnímu zacílení. Pokud dojde k podnětu RSK na územní zacílení určitého specifického cíle, či aktivity nad rámec ÚDOP bude tento podnět posouzen MMR-ORP s ohledem na soulad se Strategií regionálního rozvoje ČR 2021+ a spolu s tímto stanoviskem bude postoupen NSK. Pokud dojde ke schválení podnětu ze strany NSK, musí být tento podnět posouzen ŘO OP s ohledem na situaci v implementaci daného programu.

Obr. 1 Postup při podnětu RSK ke specifickému územnímu zacílení

Zdroj: MMR, vlastní zpracování.

2.5 Zdůvodnění uplatnění územní dimenze

Politika soudržnosti je v období 2021–2027 zaměřena na 5 cílů politiky (CP)³. Mimo CP zaměřených na ekonomický rozvoj a inovace (CP 1: Inteligentnější Evropa), environmentální témata (CP 2: Zelenější, nízkouhlíková Evropa), dopravní dostupnost (CP 3: Propojenější Evropa) a sociální problematiku (CP 4: Sociálněji Evropa) se jedná o cíl nazvaný Evropa blíže občanům (CP 5). Podporu z CP 5 získají projekty, které jsou součástí územních strategií. **Implementace CP 5 v podmínkách ČR je pouze dílčím příspěvkem k implementaci územní dimenze. Nutnost zohledňovat územní dimenzi napříč všemi CP je zřejmá i z tzv. Zprávy o ČR vydané EK v roce 2019 a její Přílohy D (viz Tabulka 1).** Nad rámec CP budou intervence realizovány prostřednictvím FST, a to výhradně v Ústeckém, Moravskoslezském a Karlovarském kraji.

³ Čl. 5 Obecného nařízení

Tabulka 1 Vybrané závěry Přílohy D Zprávy o ČR vydané EK v roce 2019

Cíl politiky	Vybrané závěry Přílohy D Zprávy o ČR 2019
CP 1: Inteligentnější Evropa	<ul style="list-style-type: none"> • Zvyšovat počet inovativních firem start-upů v sektorech chytré specializace s největším potenciálem s ohledem na regionální specializace.
CP 2: Zelenější, nízkouhlíková Evropa	<ul style="list-style-type: none"> • Zajistit podporu pro budování kapacit na regionální a lokální úrovni pro řízení přechodu k čisté energii a posunu ke zdrojově efektivní ekonomice. • Investice do opatření k řízení následků přívalových dešťů v urbánních oblastech. • Podpora zelené infrastruktury ve městech • Dekontaminace a rehabilitace průmyslových a kontaminovaných ploch včetně starý a ilegálních skládek.
CP 3: Propojenější Evropa	<ul style="list-style-type: none"> • Doplnit chybějící části silnic spadajících do sítě TEN-T a odstranit regionální nerovnosti v přístupu k TEN-T . • Investovat do regionální a lokální mobility • Investovat do zlepšení digitální konektivity a řešit významný rozdíl mezi městy a venkovem.
CP 4: Sociálnější Evropa	<ul style="list-style-type: none"> • Dopad socioekonomického zázemí na výsledcích vzdělávání je vysoký a disparity mezi regiony se zvětšují. • Řešit vzdělávací disparity mezi školami a regiony. • Sociální výzvy na regionální úrovni rostou – podporovat a koordinovat přístup k socioekonomické integraci sociálně vyloučených.
CP 5: Evropa bližší občanům	<ul style="list-style-type: none"> • Redukovat nerovnosti mezi regiony a mezi urbánními oblastmi prostřednictvím rozvoje pólů ekonomické aktivity a vytvoření nezbytných vazeb se svým zázemím v rámci implementaci ITI. • Specificky podporovat transformační aktivity podchycené v rámci strategie RE:START. • Podporovat inovace v lépe hodnocených jižních regionech tak, aby nedocházelo k nízkopříjmové pasti. • Podporovat rozvoj venkovských oblastí i prostřednictvím budování kapacit lokálních autorit, lokálních hráčů a grass-roots organizací.

Zdroj: Zpráva o ČR 2019.

V období 2021–2027 budou v ČR podporovány tři typy regionů NUTS II – **více rozvinuté regiony** (Praha), **přechodové regiony** (Jihozápad, Střední Čechy a Jihovýchod) a **méně rozvinuté regiony** (Severovýchod, Moravskoslezsko, Střední Morava, Severozápad). Toto rozdělení regionů NUTS II se odráží v odlišné míře spolufinancování projektů ze strany EU (viz tabulka níže).

Tabulka 2 Míra spolufinancování z fondů EU v typech regionů⁴

Typ regionu NUTS II	Míra spolufinancování z fondů EU
Více rozvinuté regiony	40 %
Přechodové regiony	70 % ⁵
Méně rozvinuté regiony	85 %

Zdroj: legislativa EU v přípravě – Obecné nařízení (2021).

ČR má tedy na rozdíl od předchozích programových období poprvé regiony ve 3 kategoriích dle ekonomické výkonnosti, což nově znamená aplikaci tří různých měr spolufinancování z evropské úrovně. Na základě dokumentu „Pravidla spolufinancování“ (MF, 2021⁶) schválených vládou dne 12. 4. 2021 budou mít veřejnoprávní nositelé projektů a veřejně prospěšné projekty v přechodových a méně rozvinutých regionech shodný minimální podíl příjemce na spolufinancování výdajů projektu. Fakticky bude tedy minimální podíl příjemce na spolufinancování pro uvedené subjekty i nadále odlišný pouze pro hlavní město Prahu.

2.5.1 Cíle územní dimenze

- Podpora rozvoje v územích **potýkajících se se znevýhodněními** vyplývajícími z koncentrace ekonomických, sociálních a environmentálních problémů, **území hospodářsky (ekonomicky) a sociálně zaostávající**
 - Cílem je zmírnění negativních důsledků ekonomických a sociálních problémů, snížení, popř. prevence dalšího zvyšování, územních nerovností (disparit), stimulace vnitřních aktivit.
- Podpora rozvoje v územích **potýkajících se se znevýhodněními** vyplývajícími z koncentrace ekonomických, sociálních a environmentálních problémů **vyplývajících z probíhajících strukturálních změn**
 - Cílem je zmírnění negativních důsledků ekonomických a sociálních problémů, snížení, popř. prevence dalšího zvyšování, územních nerovností (disparit), nastartování rozvoje.

⁴ V případě nástroje CLLD, pokud je realizován v samostatné prioritní ose, je možné navýšit spolufinancování z fondů EU o 10 procentních bodů.

⁵ Míra spolufinancování ve výši 70% se týká přechodových regionů, které byly v programovém období 2014–2020 klasifikovány jako méně rozvinuté regiony. Pro ostatní přechodové regiony platí maximální míra spolufinancování z fondů EU 60%.

⁶ Pravidla spolufinancování Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu plus, Fondu soudržnosti, Fondu pro spravedlivou transformaci, Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu, Azylového, migračního a integračního fondu, Fondu pro vnitřní bezpečnost a Nástroje pro finanční podporu správy hranic a víz na programové období 2021-2027.

- Podpora rozvoje v územích, které mají **lepší předpoklady a přínosy** pro dosažení obecných (národních, společenských a rozvojových) cílů (posílení konkurenceschopnosti, zvýšení kvality života, udržitelnosti)
 - Cílem je využití rozvojového potenciálu pro celkový národní rozvoj.
- Podpora zlepšení **konektivity území** (mezi významnými centry osídlení, mezi centry osídlení a periferními oblastmi, mezi jádrem a zázemím měst)
 - Cílem je využití rozvojového potenciálu jader pro celkový národní rozvoj a zmírnění negativních důsledků periferního postavení.
- Podpora **integrovaného územního rozvoje, spolupráce** obcí a dalších subjektů v definovaných / vymezených územních celcích
 - Cílem je podpořit efektivnější využití rozvojového potenciálu a řešení potřeb a problémů v rámci funkčního územního celku (metropolitní spolupráce podporovaná nástrojem ITI a komunitní spolupráce podporovaná nástrojem CLLD).
- **Decentralizace - přenechání kompetencí** z národní úrovně do rukou územních aktérů (celků) prostřednictvím specifických nástrojů, při zohlednění územních odlišností a podpoře místní/regionální spolupráce
 - Cílem je podpořit efektivnější využití rozvojového potenciálu a řešení potřeb a problémů v rámci územního celku (kraje, metropolitní oblasti, funkčního městského regionu, mikroregionu).

2.6 Vazba ÚDOP na Strategii regionálního rozvoje ČR 2021+

ÚDOP je dokumentem uvádějící možné implementační nástroje SRR v oblasti fondů EU (s omezeními uvedenými v kapitole 2.2). ÚDOP je vytvářen pro celé programové období (2021-2027). Ambicí ÚDOP je vyčlenit specifickou podporu pro typy území definované SRR. **Metropolitní území a aglomerace** budou podporovány převážně prostřednictvím integrovaného nástroje ITI. **Regionální centra a jejich venkovské zázemí** jsou z velké části součástí území podporovaných prostřednictvím integrovaných nástrojů ITI a Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD). OP ST poskytne dodatečnou podporu pro řešení problémů spojených s transformací na nízkouhlíkovou ekonomiku ve **strukturálně postižených regionech**. Ve vybraných tématech (např. v oblastech podpory malého a středního podnikání a řešení nezaměstnanosti) budou prostřednictvím forem územní dimenze upřednostněny projekty v **hospodářsky a sociálně ohrožených územích**.

Vedle ÚDOP jsou pro implementaci SRR určeny také další dokumenty, a to zejména Akční plány SRR, které jsou zpracovávány pro dvouleté období (např. 2021–2022) a obsahují aktivity, které jsou financovány nejen z evropských, ale i z národních (případně krajských, obecních) zdrojů.

Pro potřeby hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje jsou vytvářeny Souhrnné akční plány, a to ve stejném časovém rámci jako Akční plány SRR. Všechny tři implementační dokumenty (Akční plány SRR, Souhrnné akční plány i ÚDOP) se tak vzájemně doplňují.

2.7 Typy územní dimenze

Typy územní dimenze jsou děleny do tří kategorií. První z nich vyplývá z regionální politiky ČR, tj. ze SRR, druhá z dalších evropských a českých politik, a třetí z krajských strategií.

1) Územní dimenze dle cílů Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+

Potřeby území a regionální politiky ČR jsou obsaženy v SRR, která je zacílena na územní cíle. Vzhledem k tomu, že ÚDOP je z významné části implementačním nástrojem SRR (byť nejen to, viz bod b) pro implementaci EU fondů v období 2021–2027 je jeho hlavní ambicí vyčlenit specifickou podporu pro typy území definované SRR. Jedná se o následující:

A) Metropolitní území

- Metropolitními územími jsou Praha, Brno, Ostrava a jejich zázemí včetně venkovského. Vymezení metropolitních území do úrovně obcí bylo schváleno Akčním plánem SRR ČR 21–22 vládou ČR usnesením ze dne 11. 1. 2021 č. 23 o Akčním plánu Strategie regionálního rozvoje ČR 2021–2022.

B) Aglomerace

- Aglomeracemi jsou myšlena ostatní krajská města (tj. kromě Prahy, Brna a Ostravy) a jejich zázemí včetně venkovského. Vymezení aglomerací do úrovně obcí bylo schváleno Akčním plánem SRR ČR 2021–2022 vládou usnesením ze dne 11. 1. 2021 č. 23 o Akčním plánu Strategie regionálního rozvoje ČR 2021–2022.

C) Regionální centra a jejich venkovské zázemí

- Regionální centra lze rozdělit na dvě kategorie – regionální centra vyššího řádu identifikovaná z národní úrovně (zpravidla sídla s více než 15 tisíci obyvateli a spádovým územím alespoň 30 tisíc obyvatel) a regionální centra nižšího řádu identifikovaná z krajské úrovně (zpravidla sídla s alespoň 5 tisíci obyvateli a spádovým územím do 10 tisíc obyvatel).
- Specifickým typem regionálního centra je město Mladá Boleslav, kterému bude umožněno využívat v období 2021–2027 nástroj ITI, stejně jako metropolitním územím a aglomeracím.
- Venkovským zázemím regionálních center je myšleno veškeré území nespádající do kategorie metropolitních území a aglomerací. Některá regionální centra (a jejich zázemí) jsou zároveň zázemím metropolí/aglomerací.

D) Strukturálně postižené regiony

- Strukturálně postiženými kraji jsou určeny kraje Ústecký, Moravskoslezský a Karlovarský.

E) Hospodářsky a sociálně ohrožená území

- Hospodářsky a sociálně ohrožená území (HSOÚ) jsou vymezena na základě pěti indikátorů (intenzita bytové výstavby, hrubá míra celkového přírůstku, index stáří, podíl nezaměstnaných osob, intenzita podnikatelské aktivity). Tyto indikátory byly zvoleny na základě zmapování indikátorů používaných kraji pro vymezení tohoto typu území. Varianty vymezení byly následně představeny zástupcům krajů na jednáních určených výhradně k tomuto tématu v březnu a červnu 2018. Preferovány byly indikátory, které je možné aktualizovat každoročně.

- Nad rámec takto vymezených správních obvodů ORP jsou do kategorie HSOÚ zařazena i správní území obcí zasahujících do bývalých vojenských újezdů.
- Vymezení HSOÚ, jako státem podporovaných regionů, bylo schváleno v Akčním plánu SRR ČR 21–22 vládou usnesením ze dne 11. 1. 2021 č. 23 o Akčním plánu Strategie regionálního rozvoje ČR 2021-2022.

Podpora urbánního a venkovského prostoru

Městský prostor je v kontextu SRR pojímán napříč všemi typy území SRR – tj. metropolitní území, aglomerace, regionální centra (vždy se svým zázemím), hospodářsky a sociálně ohrožená území a strukturálně postižené kraje.

Venkovský prostor (jeho vymezení definuje Konceptce rozvoje venkova), stejně jako městský prostor, není v kontextu SRR pojímán jako homogenní prostor, ale jako různorodé území se svými specifickými problémy a potřebami, od venkovského území v zázemí center metropolitních území a aglomerací (tj. suburbánní venkov) až po venkovský prostor se závažnými hospodářskými a sociálními problémy. V kontextu ÚDOP je venkovský prostor chápán obdobně, tj. různé typy venkova budou profitovat z nástrojů a forem územní dimenze popsanych v kapitolách 3.3.1 a 3.3.2.

2) Územní dimenze dle cílů evropských a národních politik

V různých kontextech lze vymezit i jiná území, která je vhodné specifiky podporovat, a to s ohledem na nerovnoměrné rozložení určitého jevu v prostoru. To se týká například kvality ovzduší, pokrytí vysokorychlostním internetem, nebo dostupností primární zdravotní péče.

3) Územní dimenze v krajských strategiích

Kraje na základě zákona č.248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje, v platném znění zpracovávají strategie rozvoje kraje, kde mohou specifikovat mikroregiony a to s ohledem na nevyvážené disparity v rámci území kraje. To je např. sucha a eroze, dostupnost sociálních služeb nebo vzdělávání, podmínek cestovního ruchu atd.

3. Implementace ÚDOP

3.1. Základní parametry implementace

ÚDOP je dokumentem, který reflektuje partnerskou dohodu mezi všemi zainteresovanými stranami, zejména ŘO OP, územními partnery, MMR-ORP a MMR-OŘKF. Tato partnerská dohoda očekává od ŘO OP, že s ohledem na analytické a strategické dokumenty z evropské (např. tzv. Zpráva o ČR 2019, Územní agenda 2030), i národní úrovně (SRR, resortní strategické dokumenty) zohlední odlišné výchozí podmínky a specifické potřeby různých typů území.

ÚDOP je naplňován nástroji a formami realizace územní dimenze, které jsou blíže popsány v této kapitole. Způsob implementace integrovaných nástrojů (ITI a CLLD) a RAP je detailněji rozpracován v Metodickém pokynu pro využití integrovaných nástrojů a regionálních akčních plánů v programovém období 2021–2027 (MP INRAP).

- 1) ŘO OP zohlední ve svých programech **po diskuzi** s územními partnery a MMR a na základě zdůvodnění založeného na sektorových strategiích ŘO OP a strategiích MMR pro regionální rozvoj⁷ územní dimenzi dle kapitoly 3 ÚDOP a zároveň definují **nástroje a formy** realizace územní dimenze (viz kapitola 3) v relevantních částech programu.
 - V průběhu implementace programového období může docházet k potřebě upravovat nástroje a formy realizace územní dimenze. Dialog ve formátu: (a) ŘO OP, (b) RSK a územní partneři, (c) MMR-NOK, (d) MMR-ORP, tak bude probíhat průběžně, a to zejména na těchto platformách:
 - Monitorovací výbory OP
 - NSK
- 2) ŘO OP vyčlení objem finančních prostředků na realizaci územní dimenze. Kapitola 5 ÚDOP stanoví očekávanou alokaci v jednotlivých programech na podporu:
 - Integrovaného nástroje ITI
 - Integrovaného nástroje CLLD
 - Nástroje RAP
 - Udržitelného rozvoje měst (pro účely plnění povinnosti alokovat minimálně 8 % prostředků EFRR na udržitelný rozvoj měst plynoucích z ustanovení čl. 11 nařízení o EFRR a Fondu soudržnosti)
- 3) Nositelé nástrojů ITI, CLLD a RAP zajišťují zvyšování absorpční kapacity, která přispěje k řádnému čerpání prostředků z programů.
 - V případě implementace ITI a CLLD je nicméně nutné brát v potaz, že realizace integrovaných projektů prostřednictvím těchto nástrojů je ve srovnání s individuálními projekty, složitější, což je nicméně vyvažováno přidanou hodnotou uvedených nástrojů

⁷ Například Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ a její akční plány, Koncepce rozvoje venkova, Strategický rámec RE:START, koncepce Smart Cities.

- lepší připraveností projektů, zvyšováním absorpční kapacity, vyšší vzájemnou vazbou projektů, budováním sociálních vazeb v území atd.
 - Nebude-li příspěvek ITI, a/nebo CLLD, a/nebo RAP k plnění finančních závazků a indikátorů programů odpovídat stanovenému harmonogramu, budou aplikovány mechanismy umožňující ŘO OP náležitě využít finanční prostředky⁸ (viz také bod 6).
- 4) MMR-ORP podpoří prostřednictvím sekretariátů RSK absorpční kapacitu a přípravu projektů, a to s důrazem na strukturálně postižené regiony a hospodářsky a sociálně ohrožená území. Jako nástroj na podporu absorpční kapacity slouží Informační systém projektových záměrů provozovaný MMR.
- 5) Nenaplnování ÚDOP ze strany ŘO OP bude řešeno prostřednictvím systému řízení rizik, který je metodicky podchycen a uplatňován prostřednictvím MMR-OŘKF a následné diskuze s příslušným ŘO OP a územními partnery. MMR-ORP se podílí na procesu řízení rizik na základě monitoringu naplňování územní dimenze (viz kapitola 5.2) a vyhodnocuje plnění závazku využít alespoň 8 % zdrojů EFRR na národní úrovni na udržitelný rozvoj měst (SUD). V případě neplnění ÚDOP či výskytu mimořádných okolností směřujících k ohrožení plnění závazku na udržitelný rozvoj měst dává podnět k řešení prostřednictvím tzv. zesíleného řízení rizik.
- 6) Nebude-li poměrná část alokace vázaná na určité území vyčerpána v termínu stanoveném po vzájemné dohodě partnerů, nebude dále pro dané území rezervována a bude převedena na jiná území v daném nástroji, pokud ani tam nebude dostatečná absorpční kapacita, pak bude k dispozici všem předloženým projektům.
- Pokud není přislíbená/rezervovaná alokace čerpána v souladu s finančním plánem integrovaných strategií (ITI a CLLD) a RAP, nebo nedochází-li k řádnému plnění minimálních limitů čerpání dle akceptačního dopisu nebo nejsou-li splněny stanovené finanční milníky, jsou využity postupy popsané v MP INRAP v programovém období 2021–2027³.
 - Schválením strategií ITI a CLLD ze strany ŘO OP vzniká mezi nositeli ITI a CLLD na jedné straně a ŘO OP na straně druhé dohoda, v níž se nositelé těchto strategií zavazují plnit strategii za definovaných podmínek a ŘO OP se zavazují rezervovat na realizaci strategie příslušnou (schválenou) alokaci.
 - V Integrovaném regionálním operačním programu (IROP) jsou některá témata řešena výhradně prostřednictvím RAP. Alokace aktivit RAP pro kraje je rezervována ve specifickém cíli/výzvě IROP. Pokud vyprší lhůta pro příjem žádostí o podporu a některý z krajů nenaplní svou přidělenou alokaci, nebo vzniknou úspory během realizace projektů, budou podpořeny projekty ze seznamu náhradních projektů či projekty po dohodnocení, a to dle času podání žádosti o podporu bez rozdílu krajské příslušnosti (blíže viz MP INRAP).

⁸ Viz důsledky při nedodržení Metodického pokynu pro využití integrovaných nástrojů a regionálních akčních plánů v programovém období 2021–2027.

- 7) V průběhu programového období bude realizována procesní a výsledková evaluace územní dimenze. Na základě výsledků těchto evaluací může být proces implementace územní dimenze v programovém období 2021–2027 upraven.

3.2 Intenzita územní dimenze

Skutečnost, že určitý specifický cíl (aktivita) programu bude realizován s územní dimenzí, ve většině případů neznamená, že do stanoveného území (nebo na stanovený nástroj) mají být alokovány veškeré finanční prostředky v daném specifickém cíli, či aktivitě.

Hlavním smyslem je specificky podpořit (zvýhodnit) typ území, který má pro realizaci daného specifického cíle (aktivity) největší potenciál, či je naopak znevýhodněn a vyžaduje specifické podmínky.

V kapitole 4 je pro každý specifický cíl (aktivitu) programů uvedena jedna z následujících variant:

- **Bez územní koncentrace – celé území ČR**
 - V daném specifickém cíli/aktivitě se nepředpokládá uplatnění územní dimenze.
- **Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií**
 - Koncentrace alokace do vymezeného typu území (viz kritéria vymezení).
- **Výlučné zacílení pouze na daný typ území**
 - Specifický cíl/aktivita je zaměřena výhradně na vymezený typ území (viz kritéria vymezení).

3.3 Nástroje a formy realizace územní dimenze

3.3.1 Nástroje realizace územní dimenze

Pro období 2021–2027 se při naplňování územní dimenze předpokládá uplatnění následujících nástrojů:

ITI a CLLD

Jedná se o nástroje integrovaného územního rozvoje dle článku 28 Obecného nařízení⁹, realizované na základě strategií, jejichž implementace může být podpořena z více fondů EU a programů (včetně EZFRV, resp. Strategického plánu Společné zemědělské politiky v případě CLLD).

Strategie ITI a CLLD také obsahují cíle a opatření, jejichž dosahování/realizace není podpořena z fondů EU, ale může být podpořena z jiných zdrojů (národní zdroje, zdroje samospráv, zdroje nositelů, soukromé zdroje apod.).

Integrované projekty mají vytvořit prostor pro synergické působení intervencí na území metropolitních oblastí a aglomerací využívajících nástroj ITI.

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fondů a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky.

Nástroj CLLD má komunitní charakter, který je zohledněn při tvorbě strategie CLLD i výběru konkrétních operací/projektů. Je realizován na územích působnosti místních akčních skupin (MAS) ve venkovském prostředí, tedy na území obcí do 25 000 obyvatel.

Regionální akční plány (RAP)

RAP jsou na národní úrovni jedním z intervenčních nástrojů pro využití fondů EU v území. Slouží k územnímu zacílení alokace na vybraná témata (střední školství, silnice II. třídy, deinstitucionalizace sociálních služeb, zdravotnická záchranná služba). Jedná se o rozvojová témata, pro jejichž řešení je kraj vhodnou územní jednotkou. RAP jsou implementovány v IROP.

Na RSK, kde jsou zastoupeni hlavní aktéři regionálního rozvoje na území daného kraje, musí nejprve dojít ke shodě na způsobu řešení témat RAP. RSK komunikuje s potenciálními příjemci a snaží se podpořit absorpční kapacitu v území.

Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+ (KPSV 2021+)

KPSV 2021+ je nástroj vládní politiky určený k podpoře vyšších a základních územně samosprávných celků včetně jejich sdružení a jejich klíčových partnerů. Tento nástroj se opírá o meziresortní spolupráci a strategie zaměřené na sociální začleňování s využitím prostředků národních či fondů EU na podporu začleňování sociálně vyloučených obyvatel a prevenci vzniku sociálního vyloučení.

Proces výběru územních celků (obcí, území působnosti MAS, krajů) je popsán v Metodice koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení. Při hodnocení přihlášek územních celků se přihlíží k následujícím kritériím:

- Míra indexu sociálního vyloučení (50 %)
- Popis sociálně vyloučených lokalit a rozsahu vyloučení (váha 20 %)
- Popis dosavadních integračních/inkluzivních aktivit (váha 15 %)
- Popis dosavadních participačních aktivit a spolupráce v území (váha 15 %)

Místní akční plány vzdělávání / Akční plány rozvoje vzdělávání

Místní akční plány vzdělávání (MAP) / Akční plány rozvoje vzdělávání jsou specifickými nástroji pro výběr klíčových intervencí v území oblasti školství.

Národní RIS 3 Strategie

Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky na roky 2021–2027 (Národní RIS3 strategie) je strategický dokument zajišťující efektivní zacílení evropských, národních, regionálních a soukromých prostředků na podporu orientovaného a aplikovaného výzkumu a inovací. Přílohou Národní RIS 3 strategie jsou tzv. krajské karty.

3.3.2 Formy realizace územní dimenze

Specifické výzvy

Specifické výzvy jsou pružným nástrojem, jak zareagovat na poptávku po specificky nastavených parametrech ve prospěch vybraného území. Například to může být zohlednění různých potřeb mezi jednotlivými kraji. Pro projednání specifických výzev zaměřených na konkrétní území, ŘO OP projedná obsah a zacílení výzev s územními partnery na RSK/NSK nebo na Platformě pro přípravu výzev¹⁰.

Zjednodušeně se jedná o vyhlášení takové výzvy, jež bude otevřena pouze pro projekty z vymezeného území (například na úrovni jednotek NUTS II, krajů, správních obvodů ORP, případně obcí, či zvláště chráněných územích).

Specifická výzva na nástroje ITI a CLLD může být označena také jako „integrovaná výzva“.

Bonifikace (bodové zvýhodnění projektů z určitého území)

Bonifikace jednotlivých projektů dle místa realizace projektu může být jedním z nejméně náročných způsobů zohlednění územních specifik. Nastavení bonifikace zvýhodňuje projekty v preferovaných územích, může být vhodným řešením v odůvodněných případech, ale ve srovnání s ostatními územními nástroji jde o méně komplexní přístup ke konkrétním územím.

V případě využití bonifikací je nutné ze strany řídicího orgánu dostatečné zdůvodnění vybraného území, a to ideálně na základě usnesení vlády (například uhelné regiony nebo hospodářsky a sociálně ohrožená území), případně na základě jednoznačně stanoveného indikátoru (např. míra nezaměstnanosti). Zdůvodnění splňující výše naznačené parametry je určeno k jednoznačné transparentnosti výběru preferovaného území. Současně by nemělo docházet k uplatnění více typů bonifikací na jedné výzvě.

Sublokace vyčleněná pro projekty z určitého území

Sublokací je myšleno vyčlenění (rezervace) určitého podílu alokace ve standardně vyhlášené individuální výzvě pro vymezené území. Klasickým příkladem využití sublokace je způsob implementace RAP. Pro témata RAP budou vyhlášovány individuální výzvy, u nichž bude vyžadován soulad s RAP a na základě objektivně stanoveného klíče (blíže viz MP INRAP) bude na výzvě stanovena alokace pro všechny kraje.

Soulad s územním strategickým dokumentem

Ve vybraných tématech (např. oblast školství nebo výzkumu, vývoje a inovací) bude na výzvě vyžadován soulad projektu se strategickým dokumentem definujícím priority určitého území (např. kraje). Typicky se jedná o soulad projektu s MAP / Akčním plánem rozvoje vzdělávání.

¹⁰ Pokud Platformy pro přípravu výzev nemá program ustanoveny, přechází povinnost projednat harmonogram a obsah výzev na monitorovací výbor.

4. Územní dimenze v operačních programech

4.1 Karty specifických cílů a aktivit programů

Pro každý specifický cíl / aktivitu je vytvořena karta. U každého specifického cíle / aktivity je uvedeno 7 položek, které představují základní informace o všech specifických cílech / aktivitách programů s důrazem na uplatnění nástrojů a forem územní dimenze.

Položka 1: Vazba na Cíl politiky EU

Základní informace uvádějící vazbu na Cíl politiky EU.

Položka 2: Intenzita územní dimenze

- Viz kapitola 3.2

Položka 3: Kritéria vymezení

- Jsou uvedena kritéria pro vymezení daného územního zacílení.

Položka 4: Podklad pro vymezení

- Je uvedeno, jaké podklady (dokument, registr) definují typy územní dimenze

Položka 5: Nástroje realizace územní dimenze

- Viz kapitola 3.3.1

Položka 6: Formy realizace územní dimenze

- Viz kapitola 3.3.2

INTEGROVANÝ REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM - IROP

Shrnutí:

- **Integrované nástroje**

- Na integrované nástroje ITI a CLLD bude v IROP alokováno maximálně 30 % celkové alokace programu, z toho se předpokládá 22 % do nástroje ITI a 7,22 % do nástroje CLLD.
- ITI bude implementováno v následujících specifických cílech:
 - SC 1.1: eGovernment a kybernetická bezpečnost
 - SC 2.1: Čistá a aktivní mobilita
 - SC 2.2: Revitalizace měst a obcí
 - SC 4.1: Vzdělávací infrastruktura
 - SC 4.2: Sociální infrastruktura
 - SC 4.4: Kulturní dědictví a cestovní ruch
- CLLD bude implementováno v SC 5.1. Podpora integrovaného, sociálního, hospodářského a environmentálního rozvoje a kulturního dědictví, cestovního ruchu a bezpečnosti mimo městská území.

- **Ostatní územní dimenze**

- Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+ (KPSV 2021+) bude implementován v následujících tématech:
 - Infrastruktura sociálních služeb
 - Sociální bydlení
 - Infrastruktura pro regionální školství (aktivita Základní školy)
- Regionální akční plány (RAP) budou implementovány v následujících tématech:
 - Střední školství
 - Silnice II. třídy
 - Deinstitutionalizace sociálních služeb
 - Zdravotnická záchranná služba
- V IROP nebude využita bonifikace. Příspěvek IROP k naplňování územní dimenze bude spočívat v implementaci nástrojů realizace územní dimenze, a to ITI, CLLD, RAP a KPSV+.

PRIORITA 1: Zlepšení výkonu veřejné správy

Specifický cíl 1.1	Využívání přínosů digitalizace pro občany, podniky, výzkumné organizace a veřejné orgány
Vazba na Cíl politiky	CP 1
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR včetně hl. m. Prahy
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	ITI
Formy realizace ÚD	Specifické výzvy (ITI)

PRIORITA 2: Rozvoj městské mobility, revitalizace obcí a měst, ochrana obyvatelstva

Specifický cíl 2.1 a)	Podpora udržitelné multimodální městské mobility v rámci přechodu na uhlíkově neutrální hospodářství
Aktivita	Nízkoemisní a bezemisní vozidla pro veřejnou dopravu
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Metropolitní území, aglomerace, strukturálně postižené regiony
Podklad pro vymezení	Dopravní politika ČR 2021-2027, s výhledem do roku 2050 Národní akční plán čisté mobility Koncepce veřejné dopravy 2020-2025 s výhledem do roku 2030
Nástroje realizace ÚD	ITI
Formy realizace ÚD	<ul style="list-style-type: none"> • Specifické výzvy (ITI) • Soulad s územním strategickým dokumentem K projektu realizovanému v obci s více než 40 tis. obyvateli žadatel dokládá soulad s Plánem udržitelné městské mobility. K projektu realizovanému v obci s méně než 40 tis. obyvateli žadatel dokládá Kartu souladu projektu s principy udržitelné mobility

Specifický cíl 2.1 b)	Podpora udržitelné multimodální městské mobility v rámci přechodu na uhlíkově neutrální hospodářství
Aktivita	Plnicí a dobíjecí stanice pro veřejnou dopravu
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Metropolitní území, aglomerace, strukturálně postižené regiony
Podklad pro vymezení	Dopravní politika ČR 2021-2027, s výhledem do roku 2050 Národní akční plán čisté mobility Koncepce veřejné dopravy 2020-2025 s výhledem do roku 2030
Nástroje realizace ÚD	ITI
Formy realizace ÚD	<ul style="list-style-type: none"> • Specifické výzvy (ITI) • Soulad s územním strategickým dokumentem K projektu realizovanému v obci s více než 40 tis. obyvateli žadatel dokládá soulad s Plánem udržitelné městské mobility. K projektu realizovanému v obci s méně než 40 tis. obyvateli žadatel dokládá Kartu souladu projektu s principy udržitelné mobility

Specifický cíl 2.1 c)	Podpora udržitelné multimodální městské mobility v rámci přechodu na uhlíkově neutrální hospodářství
Aktivita	Telematika pro veřejnou dopravu
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií (mimo území hl. města Prahy)
Kritéria vymezení	Metropolitní území a aglomerace
Podklad pro vymezení	Strategický plán rozvoje inteligentních dopravních systémů 2021-2027 s výhledem do roku 2050 Dopravní politika ČR 2021-2027, s výhledem do roku 2050 Koncepce veřejné dopravy 2020-2025 s výhledem do roku 2030
Nástroje realizace ÚD	ITI
Formy realizace ÚD	<ul style="list-style-type: none"> • Specifické výzvy (ITI) • Soulad s územním strategickým dokumentem K projektu realizovanému v obci s více než 40 tis. obyvateli žadatel dokládá soulad s Plánem udržitelné městské mobility. K projektu realizovanému v obci s méně než 40 tis. obyvateli žadatel dokládá Kartu souladu projektu s principy udržitelné mobility

Specifický cíl 2.1 d)	Podpora udržitelné multimodální městské mobility v rámci přechodu na uhlíkově neutrální hospodářství
Aktivita	Multimodální osobní doprava ve městech a obcích
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií (mimo území hl. města Prahy)
Kritéria vymezení	Metropolitní území, aglomerace a některá regionální centra
Podklad pro vymezení	Dopravní politika ČR 2021-2027, s výhledem do roku 2050 Národní akční plán čisté mobility Koncepce veřejné dopravy 2020-2025 s výhledem do roku 2030
Nástroje realizace ÚD	ITI
Formy realizace ÚD	<ul style="list-style-type: none"> • Specifické výzvy (ITI) • Soulad s územním strategickým dokumentem K projektu realizovanému v obci s více než 40 tis. obyvateli žadatel dokládá soulad s Plánem udržitelné městské mobility. K projektu realizovanému v obci s méně než 40 tis. obyvateli žadatel dokládá Kartu souladu projektu s principy udržitelné mobility

Specifický cíl 2.1 e)	Podpora udržitelné multimodální městské mobility v rámci přechodu na uhlíkově neutrální hospodářství
Aktivita	Bezpečnost v dopravě (s primární vazbou na pěší dopravu)
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií (mimo území hl. města Prahy)
Kritéria vymezení	Silniční komunikace, metropolitní území, aglomerace a některá regionální centra
Podklad pro vymezení	Dopravní politika ČR 2021-2027, s výhledem do roku 2050
Nástroje realizace ÚD	ITI
Formy realizace ÚD	<ul style="list-style-type: none"> • Specifické výzvy (ITI) • Soulad s územním strategickým dokumentem K projektu realizovanému v obci s více než 40 tis. obyvateli žadatel dokládá soulad s Plánem udržitelné městské mobility. K projektu realizovanému v obci s méně než 40 tis. obyvateli žadatel dokládá Kartu souladu projektu s principy udržitelné mobility

Specifický cíl 2.1 f)	Podpora udržitelné multimodální městské mobility v rámci přechodu na uhlíkově neutrální hospodářství
Aktivita	Infrastruktura pro cyklistickou dopravu
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií (mimo území hl. města Prahy)
Kritéria vymezení	<ul style="list-style-type: none"> výstavba, modernizace a rekonstrukce vyhrazených komunikací pro cyklisty na hlavních trasách cyklistické dopravy v České republice, včetně doprovodné infrastruktury;
Podklad pro vymezení	Dopravní politika ČR 2021-2027, s výhledem do roku 2050
Nástroje realizace ÚD	ITI
Formy realizace ÚD	<ul style="list-style-type: none"> Specifické výzvy (ITI) Soulad s územním strategickým dokumentem <p>K projektu realizovanému v obci s více než 40 tis. obyvateli žadatel dokládá soulad s Plánem udržitelné městské mobility.</p> <p>K projektu realizovanému v obci s méně než 40 tis. obyvateli žadatel dokládá Kartu souladu projektu s principy udržitelné mobility</p>

Specifický cíl 2.2	Posilování ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a omezování všech forem znečištění
Aktivita	Revitalizace veřejných prostranství - staveb krajinářské architektury s budováním zelené infrastruktury měst a obcí včetně modernizace technické infrastruktury v řešených veřejných prostranstvích
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Metropolitní území a aglomerace
Podklad pro vymezení	Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
Nástroje realizace ÚD	ITI
Formy realizace ÚD	Specifické výzvy (ITI)

Specifický cíl 2.3 a)	Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizik katastrof a odolnosti vůči nim, s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům
Aktivita	Pořízení materiálně-technického vybavení a vytvoření hmotných podmínek pro základní složky Integrovaného záchranného systému (ZS IZS) ¹¹
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	<ul style="list-style-type: none"> • Výlučné zacílení pouze na daný typ území v oblasti podpory zdravotnické záchranné služby (podpora zdravotnické záchranné služby řešena výhradně prostřednictvím RAP) • U zbývajících ZS IZS bez územní koncentrace (celá ČR včetně hl. m. Prahy)
Kritéria vymezení	Klíč pro rozdělení mezi kraje: počet výjezdových základem a výjezdových skupin (50 : 50)
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	RAP v oblasti zdravotnické záchranné služby
Formy realizace ÚD	Subalokace a soulad s územním strategickým dokumentem (RAP)

¹¹ Základními složkami jsou dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů integrovaného záchranného systému, ve znění pozdějších předpisů Hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie České republiky.

Specifický cíl 2.3 b)	Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizik katastrof a odolnosti vůči nim, s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům
Aktivita	Výstavba a modernizace výcvikových a vzdělávacích středisek a pořízení technického a technologického vybavení
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	<ul style="list-style-type: none"> • Výlučné zacílení pouze na daný typ území v oblasti podpory zdravotnické záchranné služby (podpora zdravotnické záchranné služby řešena výhradně prostřednictvím RAP) • U zbývajících ZS IZS bez územní koncentrace (celá ČR včetně hl. m. Prahy)
Kritéria vymezení	Klíč pro rozdělení mezi kraje: počet výjezdových základem a výjezdových skupin (50 : 50)
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	RAP v oblasti zdravotnické záchranné služby
Formy realizace ÚD	Sublokace a soulad s územním strategickým dokumentem (RAP)

Specifický cíl 2.3 c)	Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizik katastrof a odolnosti vůči nim, s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům
Aktivita	Modernizace jednotného systému varování a vyrozumění
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR včetně Prahy
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

Specifický cíl 2.3 d)	Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizik katastrof a odolnosti vůči nim, s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům
Aktivita	Výstavba, modernizace a rozvoj strategicky významných ICT systémů ZS IZS
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	<ul style="list-style-type: none"> • Výlučné zacílení pouze na daný typ území v oblasti podpory zdravotnické záchranné služby (podpora zdravotnické záchranné služby řešena výhradně prostřednictvím RAP) • U zbývajících ZS IZS bez územní koncentrace (celá ČR včetně hl. m. Prahy)
Kritéria vymezení	Klíč pro rozdělení mezi kraje: počet výjezdových základem a výjezdových skupin (50 : 50)
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	RAP v oblasti zdravotnické záchranné služby
Formy realizace ÚD	Sublokace a soulad s územním strategickým dokumentem (RAP)

PRIORITA 3: Rozvoj dopravní infrastruktury

Specifický cíl 3.1	Rozvoj a posilování udržitelné, inteligentní a intermodální celostátní, regionální a místní mobility, odolné vůči změnám klimatu, včetně lepšího přístupu k síti TEN-T a přeshraniční mobility
Aktivita	Silnice II. třídy na Prioritní regionální silniční síti
Vazba na Cíl politiky	CP 3
Intenzita ÚD	Výlučné zacílení pouze na daný typ území (implementace výhradně prostřednictvím RAP)
Kritéria vymezení	<ul style="list-style-type: none"> • Silnice II. třídy na Prioritní regionální silniční síti dle RAP • Podpora ve všech regionech s výjimkou hl. m. Prahy • Klíč rozdělení mezi kraje: průměr ze součtu délky silnic II. třídy v rámci prioritní sítě IROP a celkovou délkou silnic II. třídy v krajích
Podklad pro vymezení	Koncepce veřejné dopravy 2020-2025 s výhledem do roku 2030 Dopravní politika ČR 2021-2027, s výhledem do roku 2050 Národní akční plán čisté mobility Program rozvoje Rychlých železničních spojení v ČR
Nástroje realizace ÚD	RAP
Formy realizace ÚD	Sublokace a soulad s územním strategickým dokumentem (RAP)

PRIORITA 4: Zlepšení kvality a dostupnosti sociálních a zdravotních služeb, vzdělávací infrastruktury a rozvoj kulturního dědictví

Specifický cíl 4.1 a)	Zlepšování rovného přístupu k inkluzivním a kvalitním službám v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení pomocí rozvoje přístupné infrastruktury, mimo jiné posilováním odolnosti pro distanční a online vzdělávání a odbornou přípravu
Aktivita	Mateřské školy
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	<ul style="list-style-type: none"> Projekty na navýšování kapacit mateřských škol a úpravy související se snižováním počtu dětí ve třídě pro předškolní vzdělávání budou realizovány pouze na území správního obvodu obce s rozšířenou působností s identifikovanou nedostatečnou kapacitou MŠ Projekty mateřských škol musí být v souladu s akčním plánem rozvoje vzdělávání.
Podklad pro vymezení	Aktuální data MŠMT, MAP
Nástroje realizace ÚD	MAP, ITI
Formy realizace ÚD	Specifické výzvy (ITI) Soulad s územním strategickým dokumentem (MAP)

Specifický cíl 4.1 b)	Zlepšování rovného přístupu k inkluzivním a kvalitním službám v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení pomocí rozvoje přístupné infrastruktury, mimo jiné posilováním odolnosti pro distanční a online vzdělávání a odbornou přípravu
Aktivita	Základní školy
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	<ul style="list-style-type: none"> Projekty musí být v souladu s akčním plánem rozvoje vzdělávání.
Podklad pro vymezení	MAP
Nástroje realizace ÚD	MAP, ITI, KPSV
Formy realizace ÚD	Specifické výzvy (ITI) Sublokace (KPSV) Soulad s územním strategickým dokumentem (MAP)

Specifický cíl 4.1 c)	Zlepšování rovného přístupu k inkluzivním a kvalitním službám v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení pomocí rozvoje přístupné infrastruktury, mimo jiné posilováním odolnosti pro distanční a online vzdělávání a odbornou přípravu
Aktivita	Střední a vyšší odborné školy, konzervatoře
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Výlučné zacílení pouze na daný typ území (implementace výhradně prostřednictvím RAP)
Kritéria vymezení	Klíč rozdělení mezi kraje: Žáci a studenti SŠ, konzervatoři a VOŠ celkem podle stavu k 30. 9. 2020, resp. k 31. 10. 2020 u VOŠ
Podklad pro vymezení	Aktuální data MŠMT, RAP
Nástroje realizace ÚD	RAP
Formy realizace ÚD	Sublokace a soulad s územním strategickým dokumentem (RAP)

Specifický cíl 4.1 d)	Zlepšování rovného přístupu k inkluzivním a kvalitním službám v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení pomocí rozvoje přístupné infrastruktury, mimo jiné posilováním odolnosti pro distanční a online vzdělávání a odbornou přípravu
Aktivita	Zájmové a neformální vzdělávání a celoživotní učení
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	<ul style="list-style-type: none"> • Projekty musí být v souladu s akčním plánem rozvoje vzdělávání.
Podklad pro vymezení	MAP / Akční plány rozvoje vzdělávání
Nástroje realizace ÚD	MAP / Akční plány rozvoje vzdělávání, ITI
Formy realizace ÚD	Specifické výzvy (ITI) Soulad s územním strategickým dokumentem (MAP / Akční plány rozvoje vzdělávání)

Specifický cíl 4.1 e)	Zlepšování rovného přístupu k inkluzivním a kvalitním službám v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení pomocí rozvoje přístupné infrastruktury, mimo jiné posilováním odolnosti pro distanční a online vzdělávání a odbornou přípravu
Aktivita	Školská poradenská zařízení, vzdělávání ve školách a třídách zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona a středisek výchovné péče
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Výlučné zacílení pouze na daný typ území (implementace výhradně prostřednictvím RAP)
Kritéria vymezení	<ul style="list-style-type: none"> Projekty musí být v souladu s Regionálním akčním plánem.
Podklad pro vymezení	RAP
Nástroje realizace ÚD	RAP
Formy realizace ÚD	Soulad s územním strategickým dokumentem (RAP)

Specifický cíl 4.2 a)	Podpora socioekonomického začlenění marginalizovaných komunit, domácností s nízkými příjmy a znevýhodněných skupin včetně osob se zvláštními potřebami, pomoci integrovaných opatření včetně bydlení a sociálních služeb
Aktivita	Deinstitucionalizace sociálních služeb za účelem sociálního začleňování
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Výlučné zacílení pouze na daný typ území (implementace výhradně prostřednictvím RAP)
Kritéria vymezení	Dle tabulky projektů projednané po dohodě s MPSV, MMR-IROP a AKČR
Podklad pro vymezení	Tabulka projektů
Nástroje realizace ÚD	RAP
Formy realizace ÚD	Subalokace a soulad s územním strategickým dokumentem (RAP)

Specifický cíl 4.2 b)	Podpora socioekonomického začlenění marginalizovaných komunit, domácností s nízkými příjmy a znevýhodněných skupin včetně osob se zvláštními potřebami, pomoci integrovaných opatření včetně bydlení a sociálních služeb
Aktivita	Sociální bydlení
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Obce s nejvyšším indexem rozsahu sociálního vyloučení (budou podpořeny prostřednictvím KPSV)
Podklad pro vymezení	Aktuální data (mapa) publikovaná Agenturou pro sociální začleňování
Nástroje realizace ÚD	ITI, KPSV
Formy realizace ÚD	Sublokace (KPSV) Specifické výzvy (ITI)

Specifický cíl 4.2 c)	Podpora socioekonomického začlenění marginalizovaných komunit, domácností s nízkými příjmy a znevýhodněných skupin včetně osob se zvláštními potřebami, pomoci integrovaných opatření včetně bydlení a sociálních služeb
Aktivita	Infrastruktura sociálních služeb
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Obce s nejvyšším indexem rozsahu sociálního vyloučení (budou podpořeny prostřednictvím KPSV)
Podklad pro vymezení	Aktuální data (mapa) publikovaná Agenturou pro sociální začleňování
Nástroje realizace ÚD	ITI, KPSV
Formy realizace ÚD	Sublokace (KPSV) Specifické výzvy (ITI)

Specifický cíl 4.3 a)	Zajišťování rovného přístupu ke zdravotní péči a posílení odolnosti systémů zdravotní péče včetně primární péče a podpory přechodu od institucionální péče k rodině a komunitně založené péči
Aktivita	Primární péče
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Výlučné zacílení pouze na daný typ území
Kritéria vymezení	Urgentní příjmy prvního typu a urgentní příjmy druhého typu dle podkladů Ministerstva zdravotnictví
Podklad pro vymezení	Zdraví 2030 Věstníky MZ
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

Specifický cíl 4.3 b)	Zajišťování rovného přístupu ke zdravotní péči a posílení odolnosti systémů zdravotní péče včetně primární péče a podpory přechodu od institucionální péče k rodině a komunitně založené péči
Aktivita	Integrovaná péče, integrace zdravotních a sociálních služeb
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

Specifický cíl 4.3 c)	Zajišťování rovného přístupu ke zdravotní péči a posílení odolnosti systémů zdravotní péče včetně primární péče a podpory přechodu od institucionální péče k rodině a komunitně založené péči
Aktivita	Podpora ochrany veřejného zdraví
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

Specifický cíl 4.4 a)	Posilování úlohy kultury a udržitelného cestovního ruchu v hospodářském rozvoji, sociálním začleňování a sociálních inovacích
Aktivita	Revitalizace a vybavení pro činnost památek přispívající k ochraně kulturního dědictví
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR s výjimkou hl. m. Prahy
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	ITI
Formy realizace ÚD	Specifické výzvy (ITI)

Specifický cíl 4.4 b)	Posilování úlohy kultury a udržitelného cestovního ruchu v hospodářském rozvoji, sociálním začleňování a sociálních inovacích
Aktivita	Revitalizace, odborná infrastruktura a vybavení pro činnost muzeí a knihoven
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR s výjimkou hl. m. Prahy
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	ITI
Formy realizace ÚD	Specifické výzvy (ITI)

Specifický cíl 4.4 c)	Posilování úlohy kultury a udržitelného cestovního ruchu v hospodářském rozvoji, sociálním začleňování a sociálních inovacích
Aktivita	Veřejná infrastruktura udržitelného cestovního ruchu
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR s výjimkou hl. m. Prahy
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	ITI
Formy realizace ÚD	Specifické výzvy (ITI)

PRIORITA 5: Komunitně vedený místní rozvoj

Specifický cíl 5.1	Podpora integrovaného a inkluzivního sociálního, hospodářského a environmentálního místního rozvoje, kultury, přírodního dědictví, udržitelného cestovního ruchu a bezpečnosti v jiných než městských oblastech
Aktivita	<p>Dílčí aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Bezpečnost v dopravě ○ Infrastruktura pro cyklistickou dopravu ○ Revitalizace veřejných prostranství ○ Podpora jednotek sboru dobrovolných hasičů kategorie jednotek požární ochrany II, III a V ○ Rekonstrukce infrastruktury mateřských škol a zařízení péče o děti typu dětské skupiny ○ Infrastruktura základních škol ve vazbě na odborné učebny a rekonstrukce učeben neúplných škol ○ Infrastruktura pro sociální služby ○ Revitalizace kulturních památek ○ Revitalizace a vybavení městských a obecních muzeí ○ Rekonstrukce a vybavení obecních profesionálních knihoven ○ Veřejná infrastruktura udržitelného cestovního ruchu
Vazba na Cíl politiky	CP 5
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Území se schválenou strategií CLLD (strategie CLLD jsou realizovány pouze na území obcí do 25 000 obyvatel)
Podklad pro vymezení	Území implementující CLLD
Nástroje realizace ÚD	CLLD
Formy realizace ÚD	Specifické výzvy (CLLD)

OP ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Shrnutí:

- **Integrované nástroje**
 - Na integrovaný nástroj ITI je alokace odhadnuta na 2,34 mld. Kč, na integrovaný nástroj CLLD je navržena alokace přibližně 400 milionů Kč.
 - ITI bude implementováno v následujících specifických cílech:
 - SC 1.1 Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů
 - SC 1.2 Podpora energie z obnovitelných zdrojů v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001, včetně kritérií udržitelnosti stanovených v uvedené směrnici
 - SC 1.3 Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům
 - SC 1.5 Podpora přechodu na oběhové hospodářství účinně využívající zdroje Podpora přechodu k oběhovému hospodářství
 - CLLD bude implementováno v následujících specifických cílech:
 - SC 1.1 Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů
- **Ostatní územní dimenze**
 - Výměna nevyhovujících kotlů na tuhá paliva (podpora bude poskytována prostřednictvím krajských úřadů); v řešení zvýšená podpora obcí vykazující horší kvalitu ovzduší (v SC 1.1).
 - Nestabilní svahy dle Mapy svahových nestabilit (v SC 1.3).
 - V oblasti kvality ovzduší budou preferována území prioritní z hlediska PM10 a PM2,5 definovaná v programech zlepšování kvality ovzduší (v SC 1.6).

Specifický cíl 1.1	Podpora opatření v oblasti energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů
Fond	EFRR
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR s výjimkou hl. m. Prahy
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	CLLD, ITI
Formy realizace ÚD	<ul style="list-style-type: none"> • Specifické výzvy (ITI) • Specifické výzvy (CLLD)

Specifický cíl 1.2	Podpora energie z obnovitelných zdrojů v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001, včetně kritérií udržitelnosti stanovených v uvedené směrnici
Fond	FS
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR s výjimkou hl. m. Prahy
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora v oblasti výměny nevyhovujících spalovacích zdrojů v domácnostech bude poskytována prostřednictvím krajských úřadů • ITI
Formy realizace ÚD	<ul style="list-style-type: none"> • Sublokace - tj. rozdělení alokace mezi kraje na základě objektivního klíče v oblasti výměny nevyhovujících spalovacích zdrojů • Specifické výzvy (ITI)

Specifický cíl 1.3 a)	Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům
Oblast	Zvyšování povědomí o změnách klimatu
Fond	FS
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	ITI
Formy realizace ÚD	Specifické výzvy (ITI)

Specifický cíl 1.3 b)	Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům
Oblast	Přizpůsobení se na sucho a povodňová prevence
Fond	FS
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR Národní akční plán adaptace na změnu klimatu Povodňový plán Povodňový informační systém Odborné pokyny pro hlášenou povodňovou službu Prezentace hlášené a předpovědní povodňové služby Krizový plán Zákon č. 254/2001 Sb., Vodní zákon Plány pro zvládání povodňových rizik ČR (2015) Oblastní plány povodí (s ohledem na prevenci vzniku povodní) Krajinné studie v rámci ÚSES Územní plány obcí (modelace rozlivových poměrů)
Nástroje realizace ÚD	ITI
Formy realizace ÚD	Specifické výzvy (ITI)

Specifický cíl 1.3 c)	Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům
Aktivita	Sesuvy půdy
Fond	FS
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Nestabilní svahy
Podklad pro vymezení	Mapa svahových nestabilit
Nástroje realizace ÚD	
Formy realizace ÚD	-

Specifický cíl 1.4 a)	Podpora přístupu k vodě a udržitelného hospodaření s vodou
Aktivita	Zvýšení jakosti povrchové i podzemní vody
Fond	FS
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

Specifický cíl 1.4 b)	Podpora přístupu k vodě a udržitelného hospodaření s vodou
Aktivita	Zlepšení zásobování obyvatel pitnou vodou
Fond	FS
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

Specifický cíl 1.5 a)	Podpora přechodu na oběhové hospodářství účinně využívající zdroje Podpora přechodu k oběhovému hospodářství
Aktivita	Prevence vzniku odpadů
Fond	EFRR
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	ITI
Formy realizace ÚD	Specifické výzvy (ITI)

Specifický cíl 1.5 b)	Podpora přechodu na oběhové hospodářství účinně využívající zdroje Podpora přechodu k oběhovému hospodářství
Aktivita	Materiálové a energetické využití odpadů
Fond	EFRR
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	ITI
Formy realizace ÚD	Specifické výzvy (ITI)

Specifický cíl 1.6 a)	Posilování ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a snižování všech forem znečištění
Aktivita	Péče o chráněná území, přírodní stanoviště a vzácné druhy
Fond	FS
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	V části aktivity zaměření na péči o chráněná území
Podklad pro vymezení	Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky 2016-2025 Aichi cíl 5 Strategického plánu CBD
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

Specifický cíl 1.6 b)	Posilování ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a snižování všech forem znečištění
Aktivita	Kontaminované lokality
Fond	FS
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Na základě Systému evidence kontaminovaných míst
Podklad pro vymezení	Systém evidence kontaminovaných míst
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

Specifický cíl 1.6 c)	Posilování ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a snižování všech forem znečištění
Aktivita	Kvalita ovzduší
Fond	FS
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Budou preferována území prioritní z hlediska PM10 a PM2,5 definovaná v programech zlepšování kvality ovzduší
Podklad pro vymezení	Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR Národním programem snižování emisí ČR Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší ČR Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

OP DOPRAVA

Shrnutí:

- **Integrované nástroje**
 - **ŘO OPD preferuje pokud možno jednoduchý způsob implementace ITI;** v ITI by měly být obsaženy pouze klíčové projekty strategického významu
 - **Strategické podložení připravovaných projektů** bude muset vycházet ze schválených SUMP – potřeba návaznosti ITI na SUMP (u některých měst ale dosud schválena pouze první etapa v podobě tzv. SUMF)
 - Kvalitní dopravní napojení a dopravní obslužnost představují i pro období 2021+ jeden z nejvýznamnějších problémů nejen pro města a jejich zázemí, ale i pro ČR jako celek – zařazení projektů v oblasti městské mobility do integrovaných nástrojů je z tohoto pohledu zcela oprávněné
 - V prioritě 1 zaměření na města řádově od 40 000 obyvatel, kde lze vzhledem k intenzitě dopravy využít systémovější řešení ITS
 - V prioritě 3 zaměření na města s drážní městskou dopravou
 - V OP D se počítá s využitím ITI obdobně jako v současném období.
 - **Priorita 1 (FS) Evropská, celostátní a regionální mobilita v silniční a železniční dopravě**
 - Specifický cíl Rozvoj udržitelné, inteligentní a intermodální celostátní, regionální a místní mobility odolné vůči změnám klimatu, včetně lepšího přístupu k síti TEN-T a přeshraniční mobility
 - ITS na silniční síti ve městech – projekty mají být součástí komplexního řešení zvyšování plynulosti (a zlepšování bezpečnosti) silničního provozu v daném městě
 - **Priorita 3 (FS) Udržitelná městská mobilita**
 - Specifický cíl Podpora udržitelné multimodální městské mobility
 - Infrastruktura městské drážní dopravy – primárně budou podporovány projekty strategického významu s nezpochybnitelnými výsledky (nové tratě a modernizace stávajících)
- **Ostatní územní dimenze**
 - Z povahy podporovaných aktivit vyplývá územní zaměření na velká města a aglomerace.

PRIORITA 1: Evropská, celostátní a regionální mobilita

Specifický cíl SC 1.1	Rozvoj udržitelné, inteligentní, bezpečné a intermodální sítě TEN-T odolné vůči změnám klimatu
Fond	FS
Vazba na Cíl politiky	CP 3
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Dle strategických dokumentů Ministerstva dopravy
Podklad pro vymezení	Dopravní politika ČR 2021-2027, s výhledem do roku 2050
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

Specifický cíl 1.2	Rozvoj a posilování udržitelné, inteligentní a intermodální celostátní, regionální a místní mobility odolné vůči změnám klimatu, včetně lepšího přístupu k síti TEN-T a přeshraniční mobility
Fond	FS
Vazba na Cíl politiky	CP 3
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Regiony se špatnou dopravní dostupností
Podklad pro vymezení	Dopravní politika ČR 2021-2027, s výhledem do roku 2050 Koncepce veřejné dopravy 2020-2025 s výhledem do roku 2030
Nástroje realizace ÚD	ITI (v oblasti inteligentních dopravních systémů)
Formy realizace ÚD	Specifické výzvy

PRIORITA 2: Celostátní silniční mobilita zajišťující konektivitu k síti TEN-T

Specifický cíl 2.1	Rozvoj udržitelné, inteligentní a intermodální celostátní, regionální a místní mobility odolné vůči změnám klimatu, včetně lepšího přístupu k síti TEN-T a přeshraniční mobility
Fond	ERDF
Vazba na Cíl politiky	CP 3
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

PRIORITA 3: Udržitelná městská mobilita (a alternativní paliva)

Specifický cíl SC 3.1	Podpora udržitelné multimodální městské mobility
Fond	FS
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Urbánní území ČR
Podklad pro vymezení	Dopravní politika ČR 2021-2027, s výhledem do roku 2050 Strategický plán rozvoje inteligentních dopravních systémů 2021-2027 s výhledem do roku 2050 Koncepce veřejné dopravy 2020-2025 s výhledem do roku 2030
Nástroje realizace ÚD	ITI
Formy realizace ÚD	Specifické výzvy (ITI)

OP TECHNOLOGIE A APLIKACE PRO KONKURENCESCHOPNOST (OP TAK)

Shrnutí:

- **Integrované nástroje**
 - Na projekty ITI se předpokládá alokace 1,6 miliardy Kč (61 mil. EUR), a to v SC 1.1. Projekty ITI mohou být po dohodě s ŘO OP podpořeny i v ostatních specifických cílech formou kombinovaných výzev.
 - Ve SC 2.1 Posílení růstu a konkurenceschopnosti MSP se očekává implementace CLLD s předpokládanou alokací ve výši 1 mld. Kč.
- **Ostatní územní dimenze**
 - Předpokládá se odlišný přístup k jednotlivým krajům s ohledem na schopnost implementovat RIS 3 strategii (platí pro SC 1.1).
 - Bonifikace malých a středních podniků (některé výzvy v SC 1.1 a SC 2.1) v hospodářsky a sociálně ohrožených územích, nebo v území (na úrovni okresů případně ORP) s vyšší než průměrnou mírou nezaměstnanosti.
 - V oblasti Zvýšení digitálního propojení (SC 3.1) budou podporována přednostně nepokrytá území dle šetření, resp. Dle mapových podkladů MPO/ČTÚ.
 - V oblasti podpory přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám (SC 5.1) bude z důvodu vyššího rizika sucha primárně podporována oblast Jihovýchodu (Jižní Moravy).

PRIORITA 1: Posilování výkonnosti podniků v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a jejich digitální transformace

Specifický cíl 1.1	Rozvoj a posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií
Vazba na Cíl politiky	CP 1
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Prioritně vytyčené perspektivní domény specializace na národní i krajské úrovni, metropolitní území a aglomerace
Podklad pro vymezení	Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky s krajskými přílohami (Národní RIS3 strategie) Inovační strategie České republiky 2019-2030 Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
Nástroje realizace ÚD	ITI, RIS3 (zohlednění krajských specifik ve výzvách)
Formy realizace ÚD	Specifické výzvy (ITI) Bonifikace (HSOÚ nebo území s vyšší než průměrnou mírou nezaměstnanosti) u vybraných výzev v rámci SC 1.1 - bude vždy řešeno individuálně dle charakteru výzvy na jednání Platformy pro vyhlášení výzev a Monitorovacího výboru.

Specifický cíl 1.2	Využití přínosu digitalizace pro občany, podniky, výzkumné organizace a veřejné orgány
Vazba na Cíl politiky	CP 1
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	RIS3 (zohlednění krajských specifik ve výzvách)
Formy realizace ÚD	

PRIORITA 2: Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti MSP

Specifický cíl 2.1	Posílení udržitelného růstu a konkurenceschopnosti malých a středních podniků a vytváření pracovních míst v malých a středních podnicích, mimo jiné prostřednictvím produktivních investic
Vazba na Cíl politiky	CP 1
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Zvýšená podpora pro hospodářsky a sociálně ohrožená území a strukturálně postižené kraje
Podklad pro vymezení	Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky (Národní RIS3 strategie) Inovační strategie České republiky 2019-2030 Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ Iniciativa průmysl 4.0 Strategie podpory malých a středních podniků v ČR pro období 2021-2027
Nástroje realizace ÚD	RIS3 (zohlednění krajských specifíků ve výzvách), CLLD (v aktivitě Pořízení nových technologických zařízení a vybavení vč. potřebné infrastruktury, dále pořízení výrobních strojů a zařízení, které nejen zvýší technologickou úroveň MSP a jejich konkurenceschopnost, ale také umožní navazující digitalizaci a automatizaci výroby)
Formy realizace ÚD	Bonifikace (HSOÚ nebo území s vyšší než průměrnou mírou nezaměstnanosti)) Specifické výzvy (CLLD)

PRIORITA 3: Rozvoj digitální infrastruktury

Specifický cíl 3.1	Zlepšení digitálního propojení
Vazba na Cíl politiky	CP 3
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Nepokrytá území dle šetření, resp. Dle mapových podkladů MPO/ČTÚ ¹²
Podklad pro vymezení	Aktualizovaný Akční plán pro rozvoj digitálního trhu Implementační plán Strategického rámce Česká republika 2030 Národní plán rozvoje sítí nové generace Akční plán pro rozvoj digitálního trhu Průmysl 4.0 (2017)
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	Specifické výzvy pro nepokrytá území dle mapových podkladů MPO/ČTÚ

¹² Data o pokrytí a další informace na <https://www.ctu.cz/nga-sber-dat>

PRIORITA 4: Posun k nízkouhlíkovému hospodářství

Specifický cíl 4.1	Podpora energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR s výjimkou hl. m. Prahy
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

Specifický cíl 4.2	Podpora energie z obnovitelných zdrojů v souladu se směrnicí (EU) 2018/2001, včetně kritérií udržitelnosti stanovených v uvedené směrnici
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR s výjimkou hl. m. Prahy
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

Specifický cíl 4.3	Rozvoj inteligentních energetických systémů, sítí a skladování mimo TEN-E
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR s výjimkou hl. m. Prahy
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

Specifický cíl 4.4	Posílení ochrany a zachování přírody, biologické rozmanitosti a zelené infrastruktury, a to i v městských oblastech, a omezování všech forem znečištění
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

PRIORITA 5: Efektivnější nakládání se zdroji

Specifický cíl 5.1	Podpora přizpůsobení se změně klimatu, prevence rizika katastrof a odolnosti vůči nim, s přihlédnutím k ekosystémovým přístupům
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Intenzita ÚD	Z důvodu vyššího rizika sucha bude primárně podporována oblast Jihovýchodu (Jižní Moravy)
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

Specifický cíl 5.2	Podpora přechodu na oběhové hospodářství účinně využívající zdroje
Vazba na Cíl politiky	CP 2
Územní zacílení	Bez územní koncentrace - celé území ČR
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

OP JAN AMOS KOMENSKÝ (OP JAK)

Shrnutí:

- **Integrované nástroje**

- V OP JAK bude implementováno ITI, a to ve specifickém cíli 1.1: Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií.
 - Finanční alokace pro ITI --- cca 2 % alokace OP JAK.
 - Podporována budou témata se zaměřením na dlouhodobou mezisektorovou spolupráci.
 - Parametry strategického projektu ITI v OP JAK
 - Spolupráce mezi výzkumnou organizací a subjektem aplikační sféry (tedy podnikem, ale i dalšími subjekty aplikujícími výsledky výzkumu).
 - Aktivity zaměřené na společný výzkum s potenciálem aplikovatelnosti do praxe, dlouhodobá spolupráce na orientaci výzkumu realizovaném výzkumnou organizací, vzájemné mobility pracovníků atp.
 - Nebudou podporovány nové stavby, umožněny budou stavební výdaje pouze v souvislosti s instalací potřebné infrastruktury
 - Příjemcem bude výzkumná organizace, povinně partnerem minimálně jeden subjekt aplikační sféry, další partneři fakultativně
 - Povinný dopad do území ITI.
 - Příjemci/partneři se sídlem jak v ITI, tak i mimo území ITI
 - Povinný soulad s krajskou RIS3 dané aglomerace ITI (v případě ITI pokrývající více krajů povinný soulad s alespoň jednou krajskou RIS3 dané aglomerace ITI).
 - Předpokládaná maximální velikost projektu cca 100 mil. Kč (může být upraveno v návaznosti na alokaci OP JAK)
 - Předpoklad vyhlášení výzvy je 1Q 2023.
- V OP JAK nebude implementováno CLLD.

- **Ostatní územní dimenze**

- Uplatnění nástroje SMART Akcelerátor na rozvoj krajských inovačních systémů v SC 1.2
- Uplatnění MAP / Akčních plánů rozvoje vzdělávání v SC 2.2 a SC 2.3
- Uplatnění KPSV ve SC 2.3

PRIORITA 1: Inteligentnější Evropa díky podpoře inovativní a inteligentní ekonomické transformace

Specifický cíl 1.1	Posílení výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií
Fond	ERDF
Vazba na Cíl politiky	CP 1
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	<ul style="list-style-type: none"> • Metropolitní území a aglomerace • Zohledňování krajských domén specializace dle RIS3 strategie
Podklad pro vymezení	Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ Národní RIS3 strategie Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR 2016-2020 Inovační strategie České republiky 2019-2030
Nástroje realizace ÚD	ITI, RIS3
Formy realizace ÚD	<ul style="list-style-type: none"> • Specifické výzvy (ITI) • Soulad s územním strategickým dokumentem (RIS3)

Specifický cíl 1.2	Rozvoj dovedností pro inteligentní specializaci, průmyslovou transformaci a podnikání
Fond	ERDF
Vazba na Cíl politiky	CP 1
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	<ul style="list-style-type: none"> • Krajské domény specializace • Zvýšená podpora strukturálně postižených regionů
Podklad pro vymezení	Národní RIS3 strategie Inovační strategie České republiky 2019-2030
Nástroje realizace ÚD	RIS3
Formy realizace ÚD	<ul style="list-style-type: none"> • Soulad s územním strategickým dokumentem (RIS3) • Zvýhodnění/vyšší alokace pro projekty Smart Akcelerátor ve strukturálně postižených regionech

PRIORITA 2: Sociálnější Evropa díky provádění evropského pilíře sociálních práv

Specifický cíl SC 2.1	Zlepšování rovného přístupu k inkluzivním a kvalitním službám v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení pomocí rozvoje přístupné infrastruktury, mimo jiné posilováním odolnosti pro distanční a online vzdělávání a odbornou přípravu
Fond	ERDF
Aktivita	Aktivity směřující do oblasti vysokých škol (doplňková investiční podpora aktivit realizovaných s SC 2.2, 2.3 a 2:4 (financovaných z ESF+)
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Přirozená koncentrace do (větších) měst s vysokými školami
Podklad pro vymezení	Inovační strategie České republiky 2019-2030 Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

Specifický cíl 2.2 a)	Zvýšit kvalitu, inkluzivitu a účinnost systémů vzdělávání a odborné přípravy a jejich relevantnosti pro trh práce, mimo jiné i uznáváním výsledků neformálního a informálního učení, s cílem podpořit získávání klíčových kompetencí včetně podnikatelských a digitálních dovedností, a prosazováním implementace prvků duálního systému vzdělávání
Fond	ESF+
Aktivita	Regionální vzdělávání
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	V rámci MAP zvýšená podpora pro regiony s vyšší koncentrací žáků se zhoršeným socioekonomickým statutem.
Podklad pro vymezení	Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ Národní RIS3 strategie Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019-2023
Nástroje realizace ÚD	MAP / Akční plány rozvoje vzdělávání
Formy realizace ÚD	<ul style="list-style-type: none"> Zvýšená podpora pro regiony s vyšší koncentrací žáků se zhoršeným socioekonomickým statutem v rámci MAP (forma zvýšené podpory a cílové území budou konkretizovány na úrovni jednotlivých výzev). Soulad s územním strategickým dokumentem (MAP / Akční plány rozvoje vzdělávání)

Specifický cíl 2.2 b)	Zvýšit kvalitu, inkluzivitu a účinnost systémů vzdělávání a odborné přípravy a jejich relevantnosti pro trh práce, mimo jiné i uznáváním výsledků neformálního a informálního učení, s cílem podpořit získávání klíčových kompetencí včetně podnikatelských a digitálních dovedností, a prosazováním implementace prvků duálního systému vzdělávání
Fond	ESF+
Aktivita	Vysoké školy
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Přirozená koncentrace do (větších) měst s vysokými školami
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

Specifický cíl SC 2.3 a)	Prosazovat rovný přístup ke kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání a odborné přípravě a jejich úspěšnému ukončení, a to zejména v případě znevýhodněných skupin, od předškolního vzdělávání a péče, přes všeobecné vzdělávání a odborné vzdělávání a přípravu až po terciární úroveň, jakož i vzdělávání a studium dospělých, včetně usnadnění vzdělávací mobility pro všechny a přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením
Fond	ESF+
Aktivita	Regionální vzdělávání
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	V rámci MAP zvýšená podpora pro regiony s vyšší koncentrací žáků se zhoršeným socioekonomickým statutem.
Podklad pro vymezení	Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ Národní RIS3 strategie Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019-2023
Nástroje realizace ÚD	MAP / Akční plány rozvoje vzdělávání, KPSV
Formy realizace ÚD	<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšená podpora pro regiony s vyšší koncentrací žáků se zhoršeným socioekonomickým statutem v rámci MAP (forma zvýšené podpory a cílové území budou konkretizovány na úrovni jednotlivých výzev). • Bonifikace (KPSV) • Soulad s územním strategickým dokumentem (MAP / Akční plány rozvoje vzdělávání)

Specifický cíl 2.3 b)	Prosazovat rovný přístup ke kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání a odborné přípravě a jejich úspěšnému ukončení, a to zejména v případě znevýhodněných skupin, od předškolního vzdělávání a péče, přes všeobecné vzdělávání a odborné vzdělávání a přípravu až po terciární úroveň, jakož i vzdělávání a studium dospělých, včetně usnadnění vzdělávací mobility pro všechny a přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením
Fond	ESF+
Aktivita	Vysoké školy
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Přirozená koncentrace do (větších) měst s vysokými školami
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

Specifický cíl 2.4	Podporovat celoživotní učení, zejména flexibilní možnosti rozšiřování dovedností a rekvalifikace pro všechny s ohledem na digitální dovednosti, lépe předvídat změny a nové požadavky na dovednosti vycházející z potřeb trhu práce, usnadnit přechody mezi zaměstnáními a podporovat profesní mobilitu
Fond	ESF+
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR včetně hl. m. Prahy
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

OP ZAMĚSTNANOST+ (OP Z+)

Shrnutí:

- **Integrované nástroje**

- MPSV počítá s podporou projektů vygenerovaných mechanismem ITI prostřednictvím specifické výzvy (výzev), nicméně nepočítá se zapojením do plného fungování nástroje ITI (zejména schvalování integrovaných strategií a jejich změn). Projekty vygenerované mechanismem ITI budou podporovány ve specifických cílech 1.1 a 2.1.
- CLLD bude podporováno v SC 2.1, tj. v oblasti aktivit spojených se sociálním začleňováním. Předpokládaná alokace na CLLD je 1,7 mld. Kč (cca 3,5 % alokace programu).

- **Ostatní územní dimenze**

- V SC 1.1 může být na základě projednání na Platformě pro vyhlášení výzev rozhodnuto o vyhlášení specifické výzvy nebo subalokace vyčleněné pro projekty z určitého území (HSOÚ a strukturálně postižené regiony).
- Specifické výzva (výzvy) v SC 1.2 zaměřená na podporu vybraných regionů s největším problémem dostupnosti služeb péče o děti dle aktuálních dat MPSV.
- U vybraných výzev SC 1.3 může být na základě usnesení Monitorovacího výboru OPZ+ rozhodnuto o bonifikaci pro projekty z území HSOÚ a strukturálně postižených regionů.
- Podpora KPSV+.

PRIORITA 1: Budoucnost práce

Specifický cíl 1.1	Zlepšit přístup k zaměstnání pro všechny uchazeče o zaměstnání, zejména mladé lidi a dlouhodobě nezaměstnané a znevýhodněné skupiny na trhu práce a neaktivní osoby, podporovat samostatně výdělečné činnosti a sociální ekonomiku
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Územní zacílení	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Strukturálně postižené regiony a Hospodářsky a sociálně ohrožená území
Podklad pro vymezení	Strategický rámec politiky zaměstnanosti do roku 2030
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	Podpora projektů vygenerovaných mechanismem ITI v jednotlivých aglomeracích prostřednictvím specifické výzvy (výzev). V rámci výzvy (výzev) budou vyčleněny alokace na jednotlivé nositele ITI (výzva nebude soutěžní). Při přípravě výzvy (výzev) dojde ke spolupráci s nositeli ITI. V SC 1.1 může být na základě projednání v rámci Platformy pro vyhlášení výzev rozhodnuto o vyhlášení specifické výzvy nebo subalokace vyčleněné pro projekty z určitého území (HSOÚ a strukturálně postižené regiony).

Specifický cíl 1.2	Prosazovat genderově vyváženou účast na trhu práce, rovné pracovní podmínky a lepší rovnováhu mezi prací a osobním životem, mimo jiné prostřednictvím přístupu k cenově dostupné péči o děti a péči o závislé osoby
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Územní zacílení	V oblasti služeb péče o děti: <ul style="list-style-type: none"> Zvýšená podpora pro území se zhoršenou dostupností kapacit služeb pro děti do tří let (dle aktuálních dat MPSV)
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	Specifické výzva (výzvy) zaměřené na podporu vybraných regionů s největším problémem dostupnosti služeb péče o děti.

Specifický cíl 1.3	Prosazovat přizpůsobení pracovníků, podniků a podnikatelů změnám, aktivní a zdravé stárnutí a zdravé a vhodně přizpůsobené pracovní prostředí s ohledem na zdravotní rizika
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Strukturálně postižené regiony a Hospodářsky a sociálně ohrožená území
Podklad pro vymezení	Strategický rámec politiky zaměstnanosti do roku 2030
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	U vybraných výzev SC 1.3 může být na základě usnesení Monitorovacího výboru OPZ+ rozhodnuto o bonifikaci pro projekty z území HSOÚ a strukturálně postižených regionů.

Specifický cíl 1.4	Modernizovat instituce a služby trhu práce s cílem posoudit a předvídat potřeby dovedností a zajistit včasnou, individuálně uzpůsobenou pomoc i podporu při vytváření souladu mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce, jakož i během přechodů mezi zaměstnáními a během mobility
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Strukturálně postižené regiony a Hospodářsky a sociálně ohrožená území
Podklad pro vymezení	Strategický rámec politiky zaměstnanosti do roku 2030
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

PRIORITA 2: Sociální začleňování

Specifický cíl 2.1	Posílit aktivní začleňování občanů, a podpořit tak jejich rovné příležitosti a aktivní účast a nabídnout jim lepší zaměstnatelnost
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Územní koncentrace dle níže uvedených kritérií
Kritéria vymezení	Míra rozsahu sociálního vyloučení
Podklad pro vymezení	Metodika pro posouzení rozsahu sociálního vyloučení v území
Nástroje realizace ÚD	KPSV, CLLD
Formy realizace ÚD	Sublokace a Specifické výzvy (KPSV, CLLD) Podpora projektů vygenerovaných mechanismem ITI v jednotlivých aglomeracích prostřednictvím specifické výzvy (výzev). V rámci výzvy (výzev) budou vyčleněny alokace na jednotlivé nositele ITI (výzva nebude soutěžní). Při přípravě výzvy (výzev) dojde ke spolupráci s nositeli ITI.

Specifický cíl 2.2	Zvyšovat rovný a včasný přístup ke kvalitním, udržitelným a cenově dostupným službám; modernizovat systémy sociální ochrany včetně podpory přístupu k sociální ochraně; zlepšit dostupnost, účinnost a odolnost systémů zdravotní péče a služeb dlouhodobé zdravotní péče
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	-
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

PRIORITA 3: Sociální inovace

Specifický cíl 3.1	Posílit aktivní začleňování občanů, a podpořit tak jejich rovné příležitosti a aktivní účast a nabídnout jim lepší zaměstnatelnost
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

PRIORITA 4: Materiální pomoc nejchudším osobám

Specifický cíl 4.1	Řešit materiální deprivaci poskytnutím potravinové a/nebo základní materiální pomoci nejchudším osobám, včetně doprovodných opatření
Vazba na Cíl politiky	CP 4
Intenzita ÚD	Bez územní koncentrace - celé území ČR
Kritéria vymezení	-
Podklad pro vymezení	-
Nástroje realizace ÚD	-
Formy realizace ÚD	-

OP SPRAVEDLIVÁ TRANSFORMACE (OP ST)

Informace o programu budou doplněny při aktualizaci ÚDOP.

5. Dohoda o výši alokace pro naplňování územní dimenze

V této kapitole jsou specifikovány dohody s jednotlivými ŘO OP zapojenými do uplatnění územní dimenze. Jedná se zejména o alokaci na podporu nástrojů územní dimenze (ITI, CLLD, RAP) a hospodářsky a sociálně ohrožených území a strukturálně postižených krajů. **Vzhledem k tomu, že územní dimenze nabývá široké škály forem (viz kapitola 3) a některé formy nelze jednoduše kvantifikovat, není stanovena celková částka na realizaci územní dimenze¹³.**

ÚDOP definuje alokaci na nástroje ITI, CLLD, RAP a specifickou podporu HSOÚ a strukturálně postiženým krajům (viz tabulka 4). U HSOÚ bude stěžejním cílem, aby v tématech, v nichž budou HSOÚ podpořeny (bonifikovány) bylo alokováno minimálně 25 % alokace daného tématu.

V případě, že preferované regiony (HSOÚ, RE:START, či jiné – viz kapitola 3) nebudou v čerpání i přes nastavení podmínek úspěšné (resp. v případě HSOÚ nebude alokace dosahovat 25 %), bude uplatněn následující postup:

Prostřednictvím RSK dotčených krajů, manažerů SRR a koordinátorů HSOÚ bude vyhodnoceno, jaké faktory ovlivňují nedostatečné čerpání v cílových regionech a budou doporučeny kroky vedoucí ke zlepšení čerpání. Tyto kroky mohou směřovat:

- a. K intenzivnější práci s dotčeným územím ze strany RSK kraje a MMR za účelem vygenerování dostatečné absorpční kapacity
- b. K návrhům úpravy nastavení programu a jeho výzev, které budou představeny NSK a následně projednány s dotčenými ŘO OP.

V souladu s Dohodou o partnerství se ČR zavazuje vyčlenit minimálně 798 736 541,20 EUR na udržitelný rozvoj měst. Podrobnější předpokládaný příspěvek jednotlivých OP k plnění závazku zachycuje tabulka č. 6.

¹³ Jedná se například o bonifikace, tj. bodové zvýhodnění projektů z určitého území (zpravidla hospodářsky a sociálně ohroženého). Tato forma územní dimenze zvýhodňuje projekty z určitého území, nelze nicméně stanovit, jaká část alokace bude na projekty v tomto území skutečně vynaložena. To souvisí s řadou faktorů v daném území, zejména na schopnosti připravit kvalitní a konkurenceschopné projekty. Snahou MMR bude podpořit vznik kvalitních projektů, a to například prostřednictvím komponenty 4.1 v rámci Národního plánu obnovy, či práce koordinátora hospodářsky a sociálně ohroženého území.

Tabulka 3 Rozdělení alokace mezi programy pro programové období 2021–2027 (příspěvek EU, v mil. EUR).

Program	Alokace
OP D	4 854
IROP	4 803
OP TAK	3 136
OP JAK	2 551
OP ŽP	2 390
OP ST	1 641
OP Z+	1 459
Celkem¹⁴	20 834

Zdroj: MMR, Dohoda o partnerství (verze ze 14. 6. 2021).

Tabulka 4 Celková alokace nástrojů územní dimenze (příspěvek EU, v mil. EUR).

Nástroje územní dimenze	Alokace
ITI	1 640
CLLD	440 ¹⁵
RAP	830

Zdroj: MMR, vlastní zpracování.

¹⁴ Jedná se o alokaci programů, které jsou předmětem ÚDOP. Nejsou počítány další programy, případně jiné formy podpory z evropských zdrojů v období 2021–2027.

¹⁵ Bez alokace ze Strategického plánu SZP (výše alokace pro CLLD ze SP SZP není zatím stanovena) a bez alokace na podporu provozu a animačních činností MAS.

Tabulka 5 Orientační alokace nástrojů územní dimenze v programech (příspěvek EU v mil. EUR, běžné ceny)¹⁶.

	IROP	OP ŽP	OP D	OP TAK	OP JAK	OPZ+
Alokace ITI	999,6	89,9	443,6	61	46,6	0 ¹⁷
Alokace CLLD	328	15	x	38	x	50
Alokace RAP	830	x	x	x	x	x

Zdroj: MMR, vlastní zpracování.

Poznámka č. 1: označení „x“ znamená, že uplatnění daného nástroje / podpora daného území, není v tomto programu relevantní.

Poznámka č. 2: Alokace integrovaných nástrojů jsou sladěny s jednotlivými programy, alokace RAP je vypočtena z alokačního modelu IROP, verze únor 2021.

Tabulka 6.: Podpora hospodářsky a sociálně ohrožených území a strukturálně postižených regionů.

	IROP	OP ŽP	OP D	OP TAK	OP JAK	OPZ+
Podpora HSOÚ	Subalokace (KPSV)	x	x	Bonifikace	Zvýhodnění (vyšší alokace) / Bonifikace KPSV	Specifické výzvy / bonifikace KPSV
Strukturálně postižené kraje	x	x	x	X	Zvýhodnění (vyšší alokace) / Bonifikace	specifické výzvy / bonifikace

Zdroj: MMR, vlastní zpracování.

¹⁶ Uvedené alokace na podporu ITI, CLLD a RAP jsou uvedeny z návrhů programů před jejich schválením ze strany EK.

¹⁷ ŘO OPZ+ vyčlení na podporu 13 aglomerací / metropolitních oblastí indikativně 2 % alokace příslušných SC OPZ+, ze kterých budou financovány projekty ITI (tj. SC 1.1 a 2.1).

Tabulka 7: Předpokládané podrobnější členění alokací na nástroj ITI dle OP, fondů EU a kategorie regionů (v EUR)

OP \ Fond	EFRR			FS	ESF ¹⁸	Σ
	VRR	PR	MRR			
IROP	0	425 821 989,78	573 769 002,18	0	0	999 590 992
OP JAK	6 426 785	23 684 211	16 501 042	0	0	46 612 038
OP TAK	0	36 524 871	24 480 929	0	0	61 005 800
OP ŽP	0	9 629 112	10 733 927	69 558 182	0	89 921 221
OP D	0	0	0	443 648 509	0	443 648 509
OP Z	0	0	0	0	0	0
Σ	6 426 785	495 660 184	625 484 900	513 206 691	0,00	1 640 778 560

Zdroj: MMR, vlastní zpracování.

Tabulka 8: Předpokládaný příspěvek OP k udržitelnému rozvoji měst (SUD) v EUR

IROP	999 590 992
OP JAK	46 612 038
OP TAK	61 005 800
OP ŽP	20 363 039
Σ	1 127 571 869

Zdroj: MMR, vlastní zpracování.

¹⁸ ŘO OPZ vyčlení na podporu 13 aglomerací / metropolitních oblastí indikativně 1 % alokace programu.

6. Monitoring

Cílem územní dimenze je zohlednit specifické potřeby a cíle různých typů území v nastavení veřejné politiky (v tomto případě programů) a podpořit tím rozvoj území definovaných SRR 21+. Nakolik se toto nastavení promítne do reálné alokace ve prospěch preferovaných regionů, je nutné pravidelně monitorovat. Pravidelný monitoring bude součástí Monitorovacích zpráv akčních plánů SRR.

MMR-ORP v průběhu implementace programového období monitoruje způsob naplňování územní dimenze dle kapitoly 3 ÚDOP. Průběžné výstupy monitoringu budou předkládány prostřednictvím monitorovacích zpráv SRR.

- Monitoring bude probíhat prostřednictvím Monitorovacího systému 2021+, kde se prostřednictvím nastavení výzev bude do úrovně projektů přenášet informace o tom, zda plní územní dimenzi. Základní požadavky na informace, které musí být o výzvě upřesněny v každé oblasti, uvádí MP VHVP.
- Jako projekty s územní dimenzí budou označeny projekty realizované jednou z následujících forem územní dimenze (viz také kapitola 2.2):
 - Projekty integrovaných nástrojů ITI a CLLD s atributem „integrovaný“.
 - Projekty ve výzvách vyžadujících soulad s RIS3 strategií.
 - Územní dimenze mimo integrované nástroje a RIS3.
 - Specifické výzvy pro projekty z konkrétních území – např. HSOÚ, uhelné regiony, atd.
 - Subalokace vyčleněná pro projekty z určitého typu území – např. výzva s rozdělením alokace mezi kraje pro potřeby RAP.
 - Bonifikace (bodové zvýhodnění) projektů z určitého území.
 - Budou-li projekty z určitého území bonifikovány, bude projekt považován za projekt s územní dimenzí v případě, že bude realizován v území, pro něž je bonifikace určena.
 - Soulad se strategickým dokumentem – např. MAP / Akční plány rozvoje vzdělávání, RAP.

ZDROJE

Evropská komise (2019): Zpráva o České republice 2019.

Evropská komise (2020): Zpráva o České republice 2020.

Ministerstvo dopravy (2021): Návrh Operačního programu Doprava.

Ministerstvo financí (2021): Pravidla spolufinancování Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu plus, Fondu soudržnosti, Fondu pro spravedlivou transformaci, Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu, Azylového, migračního a integračního fondu, Fondu pro vnitřní bezpečnost a Nástroje pro finanční podporu správy hranic a víz na programové období 2021-2027.

Ministerstvo práce a sociálních věcí (2021): Návrh Operačního programu Zaměstnanost +.

Ministerstvo pro místní rozvoj (2019): Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+.

Ministerstvo pro místní rozvoj (2021): Návrh Integrovaného regionálního operačního programu.

Ministerstvo pro místní rozvoj (2020): Metodika koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení 2021+.

Ministerstvo průmyslu a obchodu (2021): Návrh Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (2021): Návrh Operačního programu Jan Amos Komenský.

Ministerstvo životního prostředí (2021): Návrh Operačního programu Životní prostředí.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AP SRR	Akční plán Strategie regionálního rozvoje
CLLD	Community-led Local Development (Komunitně vedený místní rozvoj)
CP	Cíl politiky
ČR	Česká republika
ČTÚ	Český telekomunikační úřad
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF+	Evropský sociální fond plus
EU	Evropská unie
FS	Fond soudržnosti
FST	Fond pro spravedlivou transformaci
IROP	Integrovaný regionální operační program
ITI	Integrated Territorial Investments (Integrované územní investice)
KPSV	Koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení
MAP	Místní akční plány vzdělávání
MAS	Místní akční skupina
MMR-NOK	Ministerstvo pro místní rozvoj - Národní orgán pro koordinaci
MMR-ORP	Ministerstvo pro místní rozvoj - Odbor regionální politiky
MMR-OŘKF	Ministerstvo pro místní rozvoj - Odbor řízení a koordinace fondů EU
MP INRAP	Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů a regionálních akčních plánů
MP VHVP	Metodický pokyn pro výběr a hodnocení výzev a projektů
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MRR	Méně rozvinuté regiony
MSP	Malé a střední podniky
NSK	Národní stálá konference
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek (územní jednotka/region)
OP D	Operační program Doprava
OP JAK	Operační program Jan Amos Komenský
OP ST	Operační program Spravedlivá transformace

OP TAK	Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost
OP Z+	Operační program Zaměstnanost+
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
ORP	Obec s rozšířenou působností
PR	Přechodové regiony
RAP	Regionální akční plán
RIS	Regionální inovační strategie
RSK	Regionální stálá konference
ŘO OP	Řídicí orgán operačního programu
SRR	Strategie regionálního rozvoje
ÚD	Územní dimenze
ÚDOP	Územní dimenze v operačních programech
VRR	Více rozvinuté regiony
ZS IZS	Základní složky integrovaného záchranného systému